

Clustervakdidactiek Initiatie Vakdidactiek Maatschappijwetenschappen

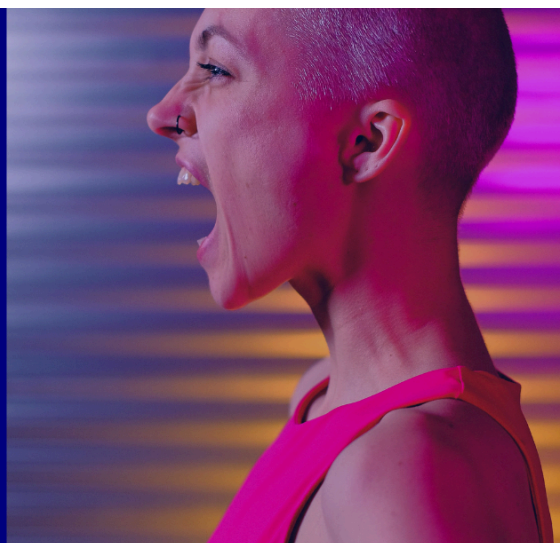
Taak over VAA in de klas, voor LIO's en werkstudenten
Academiejaar 2023–2024

Naam student Febe Vandamme

Prof. dr. T. Valcke & Prof. Dr. T. Decorte
Praktijkassistenten J. Bekaert, E. Haerens, A. Ingels & J.

YOUR VOICE YOUR VOTE YOUR IMPACT

3 DOELSTELLINGEN

JONGEREN LATEN WETEN DAT HUN STEM TELT
EN DAT ZE DIE OP VERSCHILLENDE MANIEREN
KUNNEN LATEN HOREN

CONSTRUCTIEF IN DEBAT GAAN
HOE WERKEN VERKIEZINGEN

TIMING

2 LESUREN

3 LESUREN

OF 4 LESUREN

6 LESFASEN

1. SPELUITLEG

2. ROLLENSPEL

3. DEBAT

4. REFLECTIE

5. VERKIEZINGEN

6. NABESPREKING

DOELGROEP

3DE GRAAD
DOORSTROOM- EN
DUBBELE FINALITEIT

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Vooronderzoek	4
1. <i>Analyse van literatuur</i>	4
Politieke competenties aanwakkeren.....	4
Open en veilige school- en klascultuur.....	4
VAA als ondersteuning bij politieke competentie en participatie?.....	5
Belang van meerstemmigheid.....	6
Conflict als kracht.....	6
Waar ligt de grens?.....	7
Discussiestijl.....	7
Rol als leraar.....	7
2. <i>Uittesten specifieke VAA-tool</i>	8
Exploratieve zoektocht.....	8
Tijd om in te zoomen: Stemtest MNM & EDUbox Politiek.....	9
MNM stemtest.....	9
Doelstelling.....	10
Keuze stellingen.....	10
Extra duiding.....	10
EDUbox Politiek.....	11
Doelstelling.....	11
Ondersteuning leerkracht.....	11
Opbouw EDUbox Politiek.....	11
3. <i>Interview met leraar</i>	12
De klas als afspiegeling van de maatschappij.....	12
Aan de slag rond politiek.....	13
Polarisatie in de klas.....	13
Hiaten.....	14
Ondersteun leerkrachten in het omgaan met polarisatie.....	15
Bewaak een veilige klasomgeving.....	15
Een aantal thema's onderbelicht.....	15
Draaiboek	17
Uitwerking per workshopfase	18
Bronnen	30
Bijlagen	31
Begrippenlijst.....	31
Stembiljet.....	32
Oproepingsbrief.....	33
Powerpoint.....	
Rollenkaartjes.....	
Schema rollenspel.....	
Hulpkit rollenspel.....	
Hulpkit debat.....	
Hulpkit debat.....	

YOUR FUTURE YOUR VOICE YOUR IMPACT

Inleiding

Politiek in de traditionele opvatting lijkt voor veel jongeren een ver-van-mijn-bed-show. Waar jongeren vroeger, vaak naar het voorbeeld van hun ouders, kozen voor 1 specifieke zuil en de partij en de standpunten van die zuil volgden, kiezen ze nu vaak over de partijgrenzen heen welke standpunten ze belangrijk vinden rond specifieke thema's. Er is meer sprake van **niet conventioneel engagement** (Universiteit van Vlaanderen, 2021).

We zien dat jongeren vandaag op andere manieren hun politiek engagement tonen. In plaats van lid te worden van een politieke partij, laten ze luid hun stem horen op social media rond thema's als black-lives matter of de oorlog Israël – Palestina. Ze komen op straat tijdens klimaatmarsen, protesteren omdat het skatepark sluit of zingen luidkeels mee met liedjes van artiesten als Zwangere Guy of Angèle die hun sociaal engagement niet onder stoelen of banken steken (vrt nws, 2018).

De meest recente JOB-monitor bekeek hoe het gesteld is met de politieke interesse van jongeren in Vlaanderen (JOB-Monitor 2018). Jongeren scoren stabiel laag. Een **lage politieke interesse** kan problematisch zijn, want het zijn de jongeren van vandaag die de komende 50 jaar een impact kunnen hebben op het beleid en de samenleving van morgen. Bovendien wijst onderzoek op het belang van de jong-adolescentie als kritische periode om politieke interesse te ontwikkelen die een impact heeft op het politieke engagement doorheen het latere leven (Flanagan, 2013).

Uit dezelfde JOB-monitor komt ook naar voren dat jongeren laag scoren op **ingeschatte politieke competentie**. Ze hebben het gevoel het allemaal niet goed te begrijpen en te weinig informatie te hebben. Dat werkt politieke desinteresse in de hand. Stals, L.; Isac, M. & Claes, E. (2022) geven bovendien aan dat een **basis vertrouwen in politieke instanties** een belangrijke impact heeft op de mate van politieke participatie van jongeren (bijvoorbeeld op de kans dat ze gaan stemmen). Een bevraging van Wat Wat en Medialaan (Ivox, 2019) bij 1000 jongeren tussen 12 en 24 jaar bevestigt dat jongeren weinig vertrouwen hebben in de politiek. 70% van hen geeft aan geen vertrouwen te hebben in de politiek. 50% van de jongeren heeft het gevoel dat hun stem geen impact heeft. De politiek houdt te weinig rekening met hun leefwereld en er zijn te weinig jonge politici waartoe ze zich aangesproken voelen.

Werk aan de winkel dus. Naast de politieke partijen, instanties en ouders kan ook het **onderwijs bijdragen aan de politieke competenties en interesse van jongeren** en kunnen we op zoek gaan om beide **leefwerelden beter op elkaar af te stemmen**. Dat is belangrijk, want het zijn deze jongeren die in 2024 kunnen stemmen tijdens de Europese, federale, regionale en lokale verkiezingen.

Op basis van een vooronderzoek werken we een **kant-en-klare workshop** uit waarbij leraren verder kunnen gaan dan het louter uitvoeren van een stemtest door jongeren. **Let's hear your voice.**

Vooronderzoek

Om de workshop te ontwikkelen verzamelen we eerst info over het omgaan met conflicten en verschillende meningen in de klas en het gebruik van VAA-tools aan de hand van gerichte literatuur. We testen een specifieke stemtest uit met bijpassend didactisch materiaal en luisteren naar een leerkracht die inzichten geeft in het werkveld zelf. We proberen in elke fase de verschillende onderdelen aan elkaar te koppelen.

1. Analyse van literatuur

In eerste instantie nemen we een kleine duik in de literatuur om te kijken welke aspecten van belang kunnen zijn voor het ontwikkelen van onze workshop. De grootste focus ligt daarbij op de teksten van Van Alstein (2018) rond omgaan met controversie en polarisatie in de klas en de tekst van Holleman (2020) rond het gebruik van digitale stemhulpen. Volgende aspecten komen naar boven:

[Politieke competenties aanwakkeren](#)

Door in te spelen op de **politieke competenties van jongeren**, kunnen we hen de nodige handvatten en zelfzekerheid geven om op een waardevolle manier met elkaar in gesprek te treden. Of je het nu helemaal eens bent of net niet. Jongeren zitten bovendien in een kritieke ontwikkelingsfase om politieke interesse aan te wakkeren. Daarom is het belangrijk om hier op een goede manier mee om te gaan.

Stemtesten kunnen bijdragen aan die **politieke competenties** en kunnen jongeren meer zelfzekerheid bieden met betrekking tot hun stemkeuze (Holleman, B. 2020). Bovendien is een school een omgeving vol diversiteit, die diversiteit maakt van de school een krachtige leeromgeving. Het is de ideale plaats om de politieke competenties aan te wakkeren (Van Alstein, 2018).

[Open en veilige school- en klascultuur](#)

Een open en veilige school- en klascultuur blijkt van groot belang om polarisatie tegen te gaan. Er is in onze samenleving steeds meer sprake van **polarisatie**. Het is zwart of wit en al de grijze nuances gaan vaak verloren. Ook jongeren kiezen vaak voor extremen. Uit een analyse van de laatste verkiezingen in 2019 blijkt bijvoorbeeld dat vooral jongeren vaak extreem rechts stemmen en wel 7,5 procentpunten meer dan de bevolking in het algemeen (vrt nws, 2023).

De onderwijspraktijk kan een belangrijke bijdrage leveren om deze polarisatie tegen te gaan. De **school moet daarbij een veilige omgeving** zijn om te experimenteren met verschillende meningen. Als we op het micro-niveau aan de slag willen gaan met politiek in de klas dan moeten we streven naar een **open en veilige klascultuur**. Die kent volgens Van Alstein (2018) een **aantal belangrijke kenmerken**.

- Er moet ruimte zijn voor **meerstemmigheid** en tegelijkertijd is er behoefte aan een **gedeeld referentiekader**. Een basis aan normen, waarden en uitgangspunten die voor iedereen gelijk is. Als leerkracht kun je daarbij focussen op de basiswaarden van de liberale democratie: gelijkheid en wederkerigheid. Je kunt ook focussen op waarden zoals openheid, tolerantie en luisterbereidheid.
- Het is belangrijk om een aantal afspraken vast te leggen en een aantal **grenzen af te bakenen**. Je kunt het ernstig met elkaar oneens zijn, maar je kunt bijvoorbeeld niet aanzetten tot haat, geweld of discriminatie.

Om leerkrachten te ondersteunen tijdens de uitvoering van de workshop, willen we een aantal concrete tips meegeven om een veilige klascultuur te bewerkstelligen. Het maken van een aantal afspraken kan daaraan bijdragen. Samen met de klas kun je kijken hoe je een **veilige klascontext** kunt creëren. Door de **afspraken mét de jongeren te maken** zorg je voor meer gedragenheid en motivatie om er ook daadwerkelijk rekening mee te houden. Verder zal het ook belangrijk zijn om een aantal **gelijkenissen uit onze referentiekaders bloot te leggen**. Zo weet elke leerling bijvoorbeeld dat elkaar respectvol behandelen belangrijk is. De waarden uit een gedeeld referentiekader expliciet benadrukken draagt bij tot een groter veiligheidsgevoel.

[VAA als ondersteuning bij politieke competentie en participatie?](#)

Als er verkiezingen in aantocht zijn dan duiken her en der stemtesten op om je te ondersteunen bij je beslissingsproces. Volgens Holleman, B (2018). Spelen zij steeds vaker een belangrijke rol in **politieke informatievoorziening**. Veel stemtesten formuleren daarbij een stemadvies, maar ze zouden vooral moeten dienen als startpunt om politieke standpunten met elkaar te vergelijken. Er is veel wetenschappelijke gedragenheid om te stellen dat het gebruik van stemtesten kan bijdragen aan participatie tijdens de verkiezingen. Toch is dit verband complex en zijn er veel factoren die hieraan bijdragen (Garzia, D. & Marschall, S., 2019).

Er rijzen volgens Garzia, D. en Marschall, S. (2019) toch **enkele belangrijke vragen** als we aan de slag gaan met stemtesten. Zo kun je je bijvoorbeeld afvragen welk doel de stemtest voor ogen heeft, wie de stemtest naar voren schuift, wie jouw antwoorden na het invullen krijgt en wat er gebeurt met deze kennis? Inmenging in de verkiezingen via digitale algoritmes is ons niet vreemd. Denk maar aan de verkiezingen in de Verenigde Staten in 2020 met de mogelijke inmenging van Donald Trump of de recente oproep van de Europese Commissie aan Facebook, X en Twitter om meer in te zetten op de het tegenhouden van Russische beïnvloeding op de verkiezingen (Nos Nieuws, 2023). Bovendien kun je je afvragen wat er gebeurt als bijvoorbeeld extreem rechts aan de macht komt en ziet dat jouw stemtest uitkwam op extreem links. Het zijn belangrijke inzichten die je als leerkracht kunt meegeven aan je leerlingen die met de stemtesten aan de slag gaan.

Stemtesten kunnen bijdragen aan een **meer neutrale blik** op de verschillende partijen en hun standpunten. Ze kunnen meer duidelijkheid scheppen over alle standpunten van een partij en de werkelijke impact van stemmen op deze partij op de samenleving van morgen. Ze kunnen, wanneer ze goed opgebouwd zijn, ook bijdragen aan de noodzakelijke **meerstemmigheid** om polarisatie tegen te gaan en ze vertrekken daarbij vaak vanuit een deliberatief model waarbij goed duidelijk uitgewerkte argumenten per partij naar voren geschoven worden (Van Alstein, 2018).

Holleman, B (2020) geeft aan dat gebruikers van stemtesten de uitslag van die test niet zomaar klakkeloos overnemen. Gebruikers benaderen de uitslag **kritisch** en het **leidt niet tot radicaal andere stemkeuzes**. We zien wel beperkte effecten van positieve of negatieve formulering van de vragen. Zeker bij personen met een lagere politieke verfijning. We mogen hiertoe onze jongeren rekenen. Het zal belangrijk zijn om hier ook rekening mee te houden bij de opbouw van onze workshop.

Belangrijk om in het achterhoofd te houden is dat stemtesten vooral focussen op **onderwerpen die het politieke debat kleuren**. Dat zijn de onderwerpen waarbij veel politieke partijen van mening verschillen. Dat betekent echter niet dat het daarom de belangrijkste onderwerpen zijn (Holleman, B. 2020). Bovendien zien we **geen uitgesproken stijging van de feitelijke kennis over politiek** na het gebruiken van een stemtest. Daarom zal het belangrijk zijn om met jongeren verder te kijken dan louter hun resultaat op de stemtest om hen zo meer competenties en politieke kennis mee te geven.

We zien dat het gebruik van stemtesten een van de meest effectieve manieren is om de **opkomst bij verkiezingen te verhogen** (Holleman, B. 2020). We zien een verhogend effect van 2 tot 13%. Ze kunnen dus bijdragen aan de **politieke interesse, geletterdheid en participatie** van jongeren. Dat kan meteen ook een van de redenen zijn waarom overheden zoals de Vlaamse Overheid meewerken aan de online stemtest die het hele jaar door online staat. Al zal duidelijk worden uit onze exploratieve zoektocht dat deze doelstelling niet noodzakelijk gehaald wordt.

Holleman, B (2020) wijst op het **belang van de vraagstelling**. Nog te vaak is er sprake van begripsproblemen waardoor stellingen fout geïnterpreteerd worden. Bovendien hebben gebruikers vaak een tekort aan achtergrondkennis over de specifieke thema's die bevraagd worden en dat maakt het antwoorden moeilijk. Ook voor jongeren kan dit een belangrijk issue zijn. Bovendien zien we bij observatie dat gebruikers na het invullen van de test meteen kijken bij welke partij ze horen zonder in te gaan op de verdere verdieping die veel tools aanbieden. Net daar kunnen we met onze workshop mee het verschil maken.

[Belang van meerstemmigheid](#)

Ook meerstemmigheid kan als belangrijke **preventiemaatregel dienen tegen polarisatie** (Van Alstein, 2018). Door verschillende meningen aan bod te laten komen tijdens de workshop kan je jongeren inspireren om bepaalde thema's ook vanuit een ander standpunt te bekijken. Deze meerstemmigheid kan zorgen voor een bepaalde **verbinding** tussen leerlingen. We kunnen ons afvragen of we deze meerstemmigheid vanuit de leerlingen zelf laten komen of dat we hen specifieke tools geven om ook de standpunten waar ze zelf niet meteen aan gedacht hebben te leren kennen. Er moet daarbij ruimte zijn om een bepaald standpunt in te nemen, maar het is evenzeer belangrijk dat je **jouw standpunt ook kunt bijsturen** aan de hand van de info die je krijgt doorheen de workshop.

[Conflict als kracht](#)

Van Alstein (2018) verwijst naar Chantal Mouffe die **conflicteren** ziet als een **kracht om democratische betrokkenheid te versterken**. Discussie of zelfs conflict hoeven niet een verbindende samenleving te ondergraven. Wel moet je bij gevoelige thema's als leerkracht vaak het evenwicht vinden tussen de ruimte om grondig van mening te verschillen en het belang van verbinding in onze samenleving.

4 inzichten komen in de teksten van Van Alstein (2018) naar voren die we graag meenemen bij het uitwerken van de workshop.

- **Wij-zij-denken is normaal**, zeker voor jongeren. Het gaat over het belang van een collectieve identiteit. Als leerkracht is het wel belangrijk om waakzaam te zijn. In extremis kan wij-zij denken leiden tot polarisatie en dan wordt ze schadelijk.
- Leerlingen kunnen **emotioneel reageren**, zeker als het gaat over hun eigen culturele achtergrond en overtuigingen.
- Er is een verschil tussen **politieke tegenstanders en morele vijanden**. Het eerste is een noodzakelijk element van een gezonde democratische samenleving.
- Het is niet erg om de **bestaande machtsverhoudingen van de sociale orde ter discussie** te stellen, de auteur ziet dit zelfs als een radicale kracht van de democratie.

Emoties mogen hevig zijn en zijn welkom, er moet ruimte zijn voor conflict. Alleen moet je deze emoties in je klaspraktijk kunnen kanaliseren in democratische betrokkenheid.

[Waar ligt de grens?](#)

We gaven het al even aan. Het aangeven van een aantal grenzen is belangrijk voor een veilig klasklimaat. Het aanvoelen van die grenzen is als leerkracht geen makkelijke opgave. Waar die grenzen liggen hangt af van een aantal factoren. Enerzijds is het belangrijk om als leerkracht na te denken over waar **jouw grenzen** liggen. Anderzijds is het belangrijk om samen met jongeren in gesprek te gaan en een **aantal afspraken** vast te leggen.

Heb je als leerkracht nood aan houvast, dan zijn er volgens Van Alstein (2018) enkele **grensgebieden** waar je rekening mee kunt houden en waar je als leerkracht op kunt terugvallen. Zo heb je bijvoorbeeld de basiswaarden van de liberale democratie zoals vrijheid en gelijkheid, maar ook de inhoud van het leerplan kan een steun en houvast zijn voor de leraar om grenzen aan te geven. Vaak is het waardevol om het gesprek open te houden en meerdere meningen aan bod te laten komen om zo samen met jongeren tot inzicht te komen. Merk op dat het belang van meerstemmigheid en een gedeeld referentiekader hier opnieuw naar boven komen.

[Discussiestijl](#)

Van Alstein (2018) geeft aan dat je als leraar moet nagaan welke **discussiestijl** je wenst te hanteren om dialoog te laten plaatsvinden in de klas. Kies je voor het deliberatief model, waarbij je op basis van expertise en redelijke argumenten, die goed inhoudelijk onderbouwd zijn, in gesprek gaat. Of kies je voor het agonistisch model dat meerstemmigheid naar voren schuift als basis voor debat en discussie. Deze stijl staat meer open voor emoties en persoonlijke inbreng.

De input van jongeren uit het de bevraging van Wat Wat en Mediaaan (Ivox, 2019) geeft duidelijk aan dat jongeren moeite hebben om aansluiting te vinden bij de leefwereld van politici. Ze voelen zich niet gerepresenteerd en ervaren weinig voeling met politici en politieke instellingen. Het gedrag en de taal van politici sluit nauw aan bij de deliberatieve theorie terwijl de leefwereld en communicatiestijl van jongeren veel meer aansluit bij het agonistisch model. Te vaak wordt verwacht van jongeren dat zij zich aanpassen aan de huidige manier van politiek voeren, terwijl het ook andersom kan. In onze workshop kiezen we er daarom voor om te **vertrekken vanuit de leefwereld van de jongeren zelf**. Zij zijn de burgers van vandaag en de politici van morgen. We gaan daarom uit van **meerstemmigheid als agonistiek**.

[Rol als leraar](#)

Als je als leraar met politieke thema's aan de slag gaat is het belangrijk om te weten dat het quasi onmogelijk is om een volledig neutrale houding in te nemen. Dat hoeft ook niet volgens Van Alstein (2018). Belangrijker is om **controversiële thema's niet te vermijden** of te ontkennen, maar ze toe te laten en te kiezen voor een open gesprek. Daarbij kan je als leraar aangeven welke maatschappelijke of wetenschappelijke consensus er heerst en ook zelf een bijdrage doen aan het debat door het kritisch denken aan te wakkeren. Daarbij nemen jongeren niet klakkeloos jouw mening als leraar over, maar appreciëren ze wel je inbreng.

Het kan nuttig zijn om een coachende rol op te nemen als leerkracht en vooral te vertrekken vanuit de kracht van de leerlingen zelf (Van Alstein, 2018). Dit is niet vanzelfsprekend en we zullen doorheen de workshop een aantal tips & tricks meegeven om deze rol te bewaken.

Veel hangt ook af van de context. Hoe voel je je als leraar bij dit thema? Hoe zit de klas in elkaar? Zijn er gevoeligheden waar je rekening mee dient te houden? Waar ligt jouw persoonlijke grens en ben je als leraar of leerling persoonlijk betrokken bij dit thema? Geef als leraar het goede voorbeeld door op een onderbouwde, zelfkritische en genuanceerde manier jouw visie op de zaken mee te geven.

2. Uittesten specifieke VAA-tool

[Exploratieve zoektocht](#)

Bij het analyseren van bestaand didactisch materiaal werd er in eerste instantie exploratief rondgekeken binnen het aanbod van stemtesten in Vlaanderen. Opvallend is dat op minder dan 7 maand voor de eerste verkiezingen er heel weinig aanbod is. Veel testen zijn offline en/of verouderd. In november 2023 vind je bijvoorbeeld het volgende:

- De **Educatieve Stemtest** van Het Vlaams Parlement, De Universiteit Antwerpen, Tree Company en VRT Nieuws werd met veel media-aandacht gelanceerd in 2020 om ook tussen verkiezingen een online test beschikbaar te hebben voor het secundair onderwijs. (VRT, 2020). 3 jaar later en in volle aanloop naar de verkiezingen blijkt de test offline te zijn. “Deze site is niet bereikbaar”.
- Het **Go!** (2020) wil hun leraren op weg helpen. Ze verwijzen daarbij door naar dezelfde offline Educatieve stemtest en naar een lespakket De Kracht van je Stem. Ook offline en niet beschikbaar. Gelukkig wordt er ook nog naar de EDUbox Democratie verwezen die wel beschikbaar staat.
- **WAT WAT (n.d.)** biedt uitleg over de verkiezingen, maar biedt geen stemtest aan of verwijst niet door naar een stemtest.
- De **Ambrassade** (2019) verwijst door naar de stemtest voor jongeren op stemvandejeugd.be. We krijgen opnieuw de melding: “deze site is niet bereikbaar”.
- **Cavaria** (n.d.) ontwikkelde een stemtest met focus op gender, seksuele gezondheid en holi- en transgenderthema’s. Je raadt nooit op welke pagina je komt als je doorklikt op www.destemwijzer.be: “Deze site is niet bereikbaar”.
- **De Stemchecker** van De Morgen is beschikbaar en focust op het Europees, Federaal en Vlaams niveau. Deze stemtest focust op hoe partijen stemmen en niet op wat ze beloven. Voor het Federaal niveau krijg je 15 vragen, voor het Vlaams niveau krijg je 7 vragen en voor het Europees niveau slechts 5. Een erg beperkt aantal vragen dus zeker voor het Vlaamse en Europese niveau. Per stelling krijg je een beetje achtergrondinformatie (enkele zinnen). Deze stemtest is niet gefocust op jongeren en gebruikt termen die niet verduidelijkt worden en die voor veel jongeren niet gekend zijn zoals migratiepact, aanhoudingstermijn, effectenrekeningen, mobiliteitsbudget of het CETA-handelsakkoord.
- **De MNM-stemtest** staat online, focust op jongeren, maar is verouderd. De landingspagina start met de zin: “Op zondag 26 mei zijn er weer verkiezingen!”. Deze test focust wel op jongeren en vraagt je om op 30 vragen eens of oneens te antwoorden. Per vraag wordt achtergrondinformatie aangeboden en kun je kijken wat de verschillende partijen zeggen. Per vraag zie je ook bij welke partij je antwoord aansluit. Dat de test focust op jongeren is niet verwonderlijk. **MNM** geeft zelf in haar missie mee dat ze dé radiozender zijn voor jongeren

van de Vlaamse Publieke omroep. Het zet jonge mediagebruikers en hun leefwereld centraal en biedt op basis daarvan relevante informatie aan (MNM, n.d.).

Het is ook interessant om te zien dat veel stemtesten hun oorsprong kennen bij Nederlandse bedrijven. **Nederlandse stemtesten** staan daardoor vaak bovenaan of in de top drie van de zoekresultaten wanneer je zoekt op “Stemtest voor jongeren”, “stemtest jeugd”, “stemtest verkiezingen jongeren” of “stemtest jongeren 2024”. Bovendien word je telkens doorverwezen naar de Educatieve Stemtest die offline staat. De **drempel** voor jongeren om actief gebruik te maken van een stemtest is daardoor op dit **moment heel erg hoog**.

Uit deze exploratieve zoektocht kunnen we al een **aantal belangrijke conclusies** trekken:

- Stemtesten zijn 7 maanden voor de verkiezingen absoluut niet toegankelijk. Zelfs de koepels en netten hebben moeite om hun leerkrachten goed door te verwijzen.
- Er is een zeer klein aanbod aan stemtesten, zeker wanneer we kijken naar stemtesten die specifiek op jongeren focussen. Vaak zijn stemtesten verouderd en nog niet aangepast aan de verkiezingen van 2024.
- Organisaties en bedrijven lanceren met veel lawaai stemtesten, maar vergeten om deze pagina's ook terug offline te halen of om een alternatief aan te bieden. Dit is een algemene bezorgdheid. Het leidt ertoe dat je eerst allemaal nutteloze landingspagina's moet doorploeteren voor je effectief je weg vindt naar een stemtest die online beschikbaar is. Het lijkt onmogelijk voor leraren en zeker voor jongeren om niet af te haken.
- Stemtesten die wel online staan, beperken zich soms tot een klein aantal stellingen die niet altijd gefocust zijn op jongeren. Moeilijke termen worden gebruikt zonder verduidelijking te geven. Dit is nochtans een belangrijke voorwaarde voor het uitwerken van een goede stemtest (Hollemans, 2020).
- De stemtest van MNM staat online en is gericht op jongeren, maar is verouderd. Ook de meer uitgebreide EDUbox Democratie van de VRT is beschikbaar, de bijhorende stemtest is opnieuw... offline.

[Tijd om in te zoomen: Stemtest MNM & EDUbox Politiek](#)

We zoomen meer in op de stemtest van MNM die gericht is op jongeren en de EDUbox Politiek die ook ontwikkeld werd door de VRT.

[MNM stemtest](#)

De MNM Stemtest biedt de mogelijkheid aan jongeren om aan de hand van een aantal specifieke **vragen in te schatten bij welke partij hun eigen standpunten het beste aansluiten**.

Je krijgt 30 vragen. Bij elke vraag beslis je of je het eens bent, oneens bent of misschien heb je wel geen mening. Bij elke vraag kun je ook **veel extra uitleg** krijgen. Dit gaat over zowel algemene uitleg over het onderwerp van de vraag, als specifieke partij-argumenten pro en contra. Wanneer je op een vraag antwoordt zie je per vraag de balkjes van de politieke partijen verschuiven. Het balkje van de partij waar jouw antwoord het best bij aansluit krijgt telkens meer gewicht. De info die gegeven wordt tijdens de stemtest focust **zowel op de deliberatieve als de agonistische visie** zoals uitgelegd door Van Alstein (2018). Expertise en en argumenten worden naar voren geschoven om het debat te kleuren. Tegelijkertijd komen de argumenten van de verschillende partijen, per stelling, anoniem aan bod wat zorgt voor meerstemmigheid.

Na 30 vragen krijg je een lijst met alle partijen mooi gerangschikt. Er wordt een **percentage meegegeven dat aangeeft hoe goed een partij bij je past**. Per partij wordt een **toegankelijke video** meegegeven waar een journalist van de VRT kort de situering van de partij meegeeft, nadien komen de voorzitters van de partij aan het woord. De journalist van de VRT geeft tijdens de video meer uitleg over en een **kritische blik** op de info die de voorzitters meegeven.

De vragen en filmpjes zijn toegankelijk voor jongeren, maar ze zijn **niet gericht op de leefwereld van jongeren**. Een gemiste kans om jongeren echt aan te spreken.

Je krijgt de mogelijkheid om de uitslag van je stemtest te **delen op social media**. Alleen focust men daarbij niet op de social media die het meest gebruikt worden door jongeren. Facebook, Twitter en Whatsapp zijn een optie. Maar waar is Instagram, Snapchat en Tik Tok?

Er wordt ook **doorverwezen naar heel wat extra informatie** onder de noemer “Durf te vragen”, s.o.s. keuzestress en naar het Youtube kanaal van VRT NWS.

Als je doorklikt op de landingspagina’s die meer info geven over de Europese, Federale en Vlaams verkiezingen kom je jammer genoeg opnieuw op “pagina niet gevonden”.

[Doelstelling MNM stemtest](#)

De **doelstelling wordt heel expliciet en uitgebreid meegegeven**. Het wil de kiezers de mogelijkheid geven om de inhoudelijke afstand van hun eigen opvattingen en die van de politieke partij in te schatten. Het wil informatie bieden die toegankelijk en meteen vergelijkbaar is. De doelstelling is pedagogisch en wil je iets leren over je eigen standpunt en dat van de partijen. Het wil met andere woorden bijdragen aan de politieke competenties van jongeren en dat kan volgens Holleman (2020) bijdragen aan meer zelfzekerheid bij het maken van een stemkeuze. De makers van de MNM Stemtest geven heel duidelijk aan dat ze geen stemadvies willen geven, maar wel een stemprofiel naar voren willen schuiven dat deelnemers kunnen meenemen als een van de factoren die van invloed kunnen zijn op de keuze voor een partij.

[Keuze stellingen MNM stemtest](#)

De stellingen van de MNM stemtest werden gekozen door academici met de input van mediapartners en burgers. Er werd gefocust op stellingen die partijen zo veel mogelijk onderscheiden. Dat betekent dat er mogelijk ook stellingen niet geselecteerd werden terwijl ze wel belangrijk kunnen zijn. Holleman (2020) geeft duidelijk aan dat er door deze vorm van selectie soms belangrijke onderwerpen uit de stemtest vallen. Dit omdat te veel politieke partijen het met elkaar eens zijn.

Deze keuze wordt wel duidelijk meegegeven in het deeltje “meer weten over de MNM Stemtest?”, maar dat deeltje staat wel op een weinig opvallende plaats. In datzelfde deeltje wordt ook heel duidelijk verwezen naar de academische kennis van de personen die de stemtest ontwikkelden en naar de kwaliteitseisen waaraan deze stemtest voldoet.

De makers geven ook duidelijk aan dat de stellingen scherp geformuleerd zijn en niet alle nuances bevatten. Ze willen een startpunt zijn voor een politiek debat. Het kan een basis zijn van waaruit je met jouw klas in gesprek gaat (Alstein, 2018). Ze zijn positief verwoord: “iets of iemand moet iets doen”.

[Extra duiding MNM stemtest](#)

De MNM Stemtest probeert gericht in te zetten op verdieping en het aanbieden van context. Dat is belangrijk. Volgens Holleman (2020) hebben gebruikers van een stemtest vaak te weinig achtergrondkennis over de specifieke thema’s waardoor antwoorden moeilijk wordt. Ook voor jongeren is dit niet evident.

De MNM Stemtest probeert aan deze informatienood op verschillende vlakken tegemoet te komen. In eerste instantie door steeds extra uitleg aan te bieden bij elke stelling. In tweede instantie kregen politieke partijen ook de kans om hun argumenten pro of contra te geven per stelling. Deze worden per stelling geanonimiseerd weergegeven. In een derde instantie door op het einde van de test telkens de voorzitter van de partij aan het woord te laten én een journalist van de VRT die de antwoorden kritisch bekijkt. Een laatste manier om meer info en duiding mee te geven is door op het einde van de test door te verwijzen naar extra infomateriaal.

Moeilijke termen worden in het algemeen in de MNM Stemtest steeds verduidelijkt. termen zoals “taks”, “kerncentrale”, “sociale zekerheid”, “kansarme leerlingen”, “flexi-job of bijvoorbeeld “begroting” krijgen heel specifiek een definitie:

“Dat heet de “begroting”: een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de overheid.” Toch zien we dat er nog een aantal termen gebruikt worden die geen definitie krijgen en die heel wat achtergrondkennis vragen van jongeren. Een aantal voorbeelden zijn: Opzegvergoeding, leefloon, asiel krijgen, kolonisatie

Holleman, B (2020) wijst op het belang van de vraagstelling. Er is te vaak sprake van begripsproblemen waardoor stellingen fout geïnterpreteerd worden. Bovendien hebben gebruikers vaak een tekort aan achtergrondkennis over de specifieke thema’s die bevroegd worden en dat maakt het antwoorden moeilijk. Ook voor jongeren kan dit een belangrijk issue zijn. Bovendien zien we bij observaties dat gebruikers na het invullen van de test meteen kijken bij welke partij ze horen zonder in te gaan op de verdere verdieping die veel tools aanbieden.

Over de test zelf wordt veel extra informatie meegegeven. De doelstellingen, opbouw, sterktes en zwaktes worden duidelijk en transparant uit de doeken gedaan, dit geeft de test een kwalitatieve aanblik.

[EDUbox Politiek](#)

2024 zal voor heel veel jongeren vanaf 16 jaar het eerste jaar zijn waarop zij officieel hun stem kunnen uitbrengen. Zij bevinden zich als jongvolwassenen op dat moment ook in een kritische periode om politieke interesse en politiek vertrouwen op te bouwen. De VRT ontwikkelde daarom samen met heel wat actoren (zoals Mediawijs, BELvue, De Ambrassade, WatWat, Bataljong, Europahuis en Treecompany) 3 EDUboxes. Deze EDUboxes willen leerkrachten en leerlingen van het secundair onderwijs informeren rond politiek en verkiezingen (vrt nws, 2023). Wij bespreken de EDUbox Politiek, deze wordt aangevuld door de EDUbox Ideologie en de EDUbox Overtuigen.

[Doelstelling EDUBOX](#)

In de EDUbox Politiek leren jongeren het politieke systeem beter kennen en zien ze wat politiek voor hen zelf kan betekenen. 3 aspecten worden uitgelicht: politieke visie, politieke communicatie en politiek systeem. De leerlingen kunnen hier quasi zelfstandig mee aan de slag. Aan de hand van fiches doorlopen ze de EDUbox.

De EDUbox Politiek geeft heel specifiek de sleutelcompetenties en eindtermen mee waarrond gewerkt wordt. Dit is erg nuttig voor leerkrachten die met het lespakket aan de slag gaan.

[Ondersteuning leerkracht EDUBOX](#)

Naast het meegeven van de doelstellingen krijgt de leerkracht ook een eigen handleiding mee met praktische tips. Dit gaat zowel over de tijdsbesteding, de praktische uitwerking, de groepsverdeling, de opbouw, de technische benodigheden als over de verschillende luiken waaruit deze EDUbox is opgebouwd.

[Opbouw EDUbox Politiek](#)

Deze EDUbox vertrekt eerst vanuit de leefwereld van de jongeren zelf, waarbij ook hun voorkennis getest wordt. Dan wordt er plaats gemaakt voor de theoretische verdieping. Leerlingen krijgen ook meer inzicht in de weg die hun stem aflegt. Nadien worden de verschillende aspecten toegepast aan de hand van een spel en wordt er opnieuw teruggekoppeld naar de leefwereld van de leerlingen zelf.

De EDUbox is kwalitatief en uitgebreid. Ze maakt echter niet echt gebruik van een stemtest als insteek en gaat ook niet dieper in op hoe je die stemtest het best gebruikt in de klas. Misschien zou de EDUbox ideologie hier beter op kunnen aansluiten. De EDUbox politiek verwijst wel naar de leefwereld van jongeren, maar gaat evengoed in op de organisatie van de politiek in het algemeen. In het luik participatie geeft de EDUbox ook duidelijk aan hoe je als jongere jouw stem kunt laten horen, ook los van de verkiezingen. Ook het onderdeel “De weg van je stem” is interessant en geeft heel concreet aan wat de impact kan zijn van jouw stem op het beleid.

3. Interview met leraar

In wat volgt maken we een samenvatting van het interview met Maarten M.. Als leerkracht historisch bewustzijn is het gebruik van stemtesten hem niet onbekend.

Naam interviewer: Febe Vandamme

Naam geïnterviewde: Maarten M. – 12 jaar voor de klas

Functie: Leerkracht historisch bewustzijn met daaraan gekoppeld een luik burgerschap, artistieke expressie en een luik filosofie. 2de en 3de graad

Beroepsinstelling: GO! Atheneum Eureka Torhout, Go! Atheneum MAKZ Knokke

Datum: 2/12/2023

[De klas als afspiegeling van de maatschappij](#)

De leerlingen, de standpunten en de politieke thema's die in de lessen van Maarten aan bod komen zijn een duidelijke **afspiegeling van een aantal processen die we in onze maatschappij zien**. "Ik denk dat de jongeren vandaag een beetje meevaren op de algemene tendensen. Ze hebben wel een mening over politiek en ze zijn er wel mee bezig. Maar het is vaak een beetje tendentius. Het is gewoon een kopie van de samenleving. Ze zijn wel bezig, maar er is weinig nuance en kennis van waar partijen nu echt voor staan. Ze kennen de extremen, maar soms gaat het meer over voor of anti het establishment dan dat ze echt inhoudelijk willen stemmen. Net als iedereen vangen ze ook heel veel op over de dingen die fout gaan. Dat een minister plast tegen een combi, dat de partijvoorzitter van foute dingen zegt om 6 uur 's morgens op café. Ik denk eigenlijk dat het een beetje is zoals de gemiddelde mens. Je hoort meer over Conner Rousseau dan over wat er gebeurt in de commissie welzijn bijvoorbeeld." Ook Van Alstein (2018) erkent de klas als afspiegeling van de maatschappij.

[Politieke interesse en competentie](#)

Volgens Maarten zijn jongeren vandaag zeker bezig met politiek en ook meer specifiek met de verkiezingen. Ze **missen alleen vaak nuance**. "Ik denk niet dat ze per se bezig zijn met de Europese verkiezingen, maar ze zijn wel met de verkiezingen in het algemeen bezig. Zelfs heel fel. Waarmee ze bezig zijn is wel heel selectief. Ze waren bijvoorbeeld heel sterk bezig met de verkiezingen in Nederland."

Opvallend is ook **hoe politiek tot bij de jongeren komt**. Niet door het volgen van politieke debatten, wel door **toegankelijke filmpjes op social media**. "Een deel van de klassen volgen heel hard Baudet. Ze zien hem heel vaak, omdat hij heel veel dingen online maakt die heel toegankelijk zijn. De jongeren zijn bijvoorbeeld bezig met fitness en Baudet speelt daar dan op in en maakt video's in de fitness. In België zien de jongeren volgens Maarten twee zaken op social media en dat is Vlaams Belang en PVDA. In het 5de kennen ze twee politici: Tom van Grieken en D'Haese. Die social media bieden volgens Maarten een versnipperd beeld van de politiek.

In tegenstelling tot Van Alstein (2018) schat Maarten **de impact van het onderwijs op politiek engagement eerder beperkt** in. "Dat zijn echt doelen van burgerschap, maar ik ben er niet zo van overtuigd dat het hun engagement aanwakkert. Leerlingen die al ergens een motivatie hebben om zich maatschappelijk te engageren, die kun je misschien wel een duwtje geven, maar ik denk niet dat je mensen bekeert." Holleman (2020) schat de impact hoger in, maar geeft wel aan dat het gebruik van bijvoorbeeld stemtesten niet zorgt voor een uitgesproken stijging van feitelijke kennis over de politiek.

Het belang van hun stem, schatten leerlingen verschillend in. "Bijvoorbeeld door de verkiezingen in Nederland hebben ook de leerlingen die tegen het establishment zijn het gevoel dat hun stem toch iets kan veranderen."

[Aan de slag rond politiek](#)

Maarten gaat in zijn lessen heel vaak aan de slag met politiek. Vaak wordt **vertrokken vanuit een historisch perspectief**. “Ik ben gewend om geschiedenis te geven en wat er dan gebeurd is: je geeft geschiedenis en soms actualiseer je. Door die lessen burgerschap nu, is actualiseren meer centraal gezet. Als het gaat over de verlichting, dan leg ik ook de scheiding van machten uit. Of je vertelt bij de Belgische revolutie wat de grondwet is en dan geef ik les over hoezeer de huidige politiek de grondwet altijd volgt. Bij mij hangt het meestal vast aan een historisch thema, maar meestal sluit er dan een losgekoppeld actueel thema op aan.”

De leerlingen van Maarten **blijven niet in de klas hangen**. Bij thema's over de lokale verkiezingen bezoeken ze het gemeentehuis, ze werken samen met het BELvue museum of bezoeken het Europees Parlement. Ze nemen deel aan “Reporter voor een dag” en nodigen Prof. Hendrik Vos uit voor een lezing.

[Polarisatie in de klas](#)

Volgens Maarten worden de meningen jaar na jaar steeds meer. “Bij sommige discussies heb je niet het gevoel dat het voor meer begrip zorgt. Misschien zorgt het soms zelfs voor meer polarisatie. Je zet jonge mensen samen die al vaak een sterke mening hebben en in het debat wordt meestal weinig nuance toegevoegd. Daardoor gaat het soms alleen maar feller en feller. Soms kan ik echt een lijn trekken in de klas. Er zijn echt twee grote kanten. Over alles waar je gepolariseerd over kunt zijn, is het gesprek gepolariseerd”

Maarten geeft ook aan dat in een klas deze dynamieken ook nog eens versterkt worden. “Boven alles heb je ook in je klas nog eens je groepsmechanismen waardoor je komt tot weinig nuance tenzij je hen in die richting stuurt.”

[Meerstemmigheid en een veilige klascultuur](#)

Van Alstein (2018) en Maarten vinden elkaar in het belang van meerstemmigheid en een veilige klasstructuur. Heel concreet maakt Maarten volgende didactische keuzes:

- **Meerstemmigheid door rollenspel:** “Ik vind het belangrijk om met opdrachten te werken waarbij je een andere mening als rol moet vertolken. Ik denk dat dat het belangrijkste is. Om na te denken over hoe andere mensen over dit thema denken. Ze vinden het zelf ook wel leuk en zo wordt het ook niet te persoonlijk.”
- **Klasafspraken** om een veilige klasomgeving te bewerkstelligen: “Een veilige klasomgeving is super belangrijk, maar dat is vaak niet makkelijk. We zijn bijvoorbeeld aan de slag gegaan met het debat in een klas die al heel gepolariseerd is en dan hebben we echt wel hele duidelijke afspraken meegegeven. Wat kan wel en wat kan niet.” Welke afspraken Maarten dan maakt? “Dat je niet op de man speelt, dat je verder moet bouwen op wat mensen vertellen, dat je met argumenten moet komen.” Van Alstein (2018) wijst hierbij op het gedeeld referentiekader.
- **Stel grenzen:** voor Maarten zijn er ook een aantal duidelijke lijnen zoals geen racisme. “Er is plaats voor conflict in de klas, of toch voor meningsverschillen. Als het te hoog oploopt of te persoonlijk wordt, als het gaat over racisme of als er echt feitelijkheden worden achterwege gelaten dan leg ik het wel stil of stuur ik bij.”

[Rol als leerkracht](#)

Maarten neemt een modererende rol op en speelt advocaat van de duivel om nuance te brengen in het debat. “Ik probeer in al mijn lessen een beetje advocaat van de duivel te zijn voor alle kanten. Ik probeer te zorgen voor tegenargumenten en voor nuance. Je mag geen agenda hebben, maar het hoofddoel is natuurlijk wel dat je tot een soort begrip komt en dat je polarisatie tegengaat.”

Volgens Maarten probeer je vanuit een neutraliteit te vertrekken, al is volledig neutraal zijn niet mogelijk. Ook het leerplan draagt volgens hem een bepaalde visie uit. “Alles wijst daarbij op democratie, onderhandelen, nuance en de trage weg. Ook het leerplan is niet helemaal neutraal.”

[Stemtesten](#)

Maarten maakte in het verleden gebruik van de Educatieve stemtest. “Ik heb de educatieve stemtest een aantal jaar gebruikt, maar ik ben er dan mee gestopt omdat ik hem niet meer actueel genoeg vond.” Dit probleem kwam ook naar boven in onze exploratieve zoektocht naar stemtesten.

Bij het gebruiken van de stemtest zorgt Maarten voor een aantal mechanismen om het denkproces van jongeren te vertragen. “Wij gingen niet louter aan de slag met de stemtest, want dan zie je dat leerlingen in een paar klikken erdoor zijn. We zorgden voor verplichte reflectievragen die leerlingen moesten beantwoorden tijdens het invullen van de stemtest. Bijvoorbeeld: Kies 5 stellingen die je heel belangrijk vindt, kan je jouw mening vergelijken met de mening van een partij die er helemaal anders over denkt, heeft die partij volgens jou ook een punt? Vaak blijven leerlingen in hun eigen visie, en dan moet je ze er echt actief toe aanzetten om ook de andere standpunten te bekijken. Meestal moesten ze ook een aantal woorden verduidelijken. Het zorgde ervoor dat ze verplicht werden om te vertragen”. Ook Holleman (2020) geeft aan dat jongeren vaak snel door de test gaan en zich niet verder verdiepen.

Maarten vindt de Educatieve Stemtest wel kwalitatief. Woorden worden verduidelijkt, je kunt doorklikken op meer informatie en standpunten worden tegenover elkaar geplaatst. “Door de stemtest zie je dat heel veel partijen toch gelijkaardige antwoorden geven. Ze merken op dat partijen toch dichterbij hun standpunt liggen dan ze hadden verwacht.”

Het belang van vertragen merkt Maarten ook op bij het gebruik van de EDU-boxen. “Als je niet zelf zorgt dat je ze verplicht een aantal reflecties vraagt na elk deel, dan klikken ze gewoon snel door. Ze doen dan een educatief pakket dat twee uur duurt in 20 minuten. Daarom worden bijvoorbeeld ook bij filmpjes echt gerichte vragen gesteld. De intrinsieke motivatie ontbreekt.”

[Hiaten](#)

Uit ons gesprek komen een aantal hiaten naar boven. Wanneer ik vraag of de jongeren uit de klas ook weten hoe stemmen echt concreet in zijn werk gaat, dan antwoordt Maarten: “Dat vind ik wel een goede vraag, daar heb ik nog niet aan gedacht. Ik heb er geen idee van. Ik denk dat de leerlingen in de arbeidsmarkt finaliteit daar misschien meer mee bezig zijn. Nee ik leer ze niet stemmen. Dat zijn wel de typische vragen die ik krijg. Bijvoorbeeld hoeveel bollen mag ik kleuren.” Belangrijk hierbij is om op te merken dat er enerzijds wel actieve vraag is van jongeren naar deze info, maar dat deze info niet pro-actief wordt benaderd vanuit het onderwijs.

Ook de alternatieve vormen van politiek engagement naast de verkiezingen, lijken een onderbelicht thema. “In het vak burgerschap zit dat in een van de doelen. Maar over hoe ze op een alternatieve manier aan politiek kunnen doen, daar gaan we eigenlijk niet zo vaak op in. Dat zit op zich wel voor een deeltje in geschiedenis, maar het zit weinig in de actuele stukken waar we het over hebben. Het middenveld wordt eigenlijk niet uitgebreid behandeld”.

Twee interessante pistes om in onze workshop op te nemen.

4. Wat nemen we mee naar onze eigen workshop?

Een aantal zaken willen we zeker meenemen in de uitbouw van onze eigen workshop.

[Ondersteun leerkrachten in het omgaan met polarisatie](#)

We weten dat er in onze samenleving veel polarisatie is. De klas is een spiegel van deze samenleving, het zal dus belangrijk zijn om leerkrachten hierop voldoende voor te bereiden. Niet door het conflict te ontwijken, wel door als leerkracht en leerling stevig met je beide voeten in dat spanningsveld te gaan staan.

[Bewaak een veilige klasomgeving](#)

Een veilige klasomgeving is erg belangrijk. Duidelijke afspraken maken voor aanvang van de workshop, is daarbij een must. Als leraar neem je een modererende rol op en stel je grenzen. Het kan handig zijn om daarbij terug te koppelen naar de leerplannen van de koepels en netten.

[Zorg voor meerstemmigheid](#)

Meerstemmigheid is een belangrijk tegengewicht voor polarisatie. Wanneer het over politiek gaat kan het aanbieden van rollen een meerwaarde zijn. Het debat wordt zo niet te persoonlijk en leerlingen zijn verplicht om onderwerpen ook eens via een andere visie te benaderen.

[Vertragen kan zorgen voor verdieping](#)

Door leerlingen te vertragen kan je zorgen voor verdieping. De stemtest kan zo doorheen de workshop gebruikt worden als rode draad waarnaar we op regelmatige basis terugkoppelen. Een ander idee kan zijn om samen met jongeren zelf een stemtest te ontwikkelen.

[Een aantal thema's onderbelicht](#)

Verkiezingen, hoe gaat dat in zijn werk? Waar moet ik zijn? Wat moet ik meenemen? Kan ik iets misdoen? Deze praktische vragen lijken eerder een onderbelicht thema voor de dubbele en doorstroom finaliteit. we zouden mini-verkiezingen kunnen houden in de klas.

Maarten geeft aan dat er te weinig doorgepraat wordt op de alternatieve manieren om je politiek engagement te tonen. De EDUbox komt hier deels aan tegemoet. Het kan interessant zijn om ook dit thema verder uit te lichten in onze workshop.

YOUR VOICE YOUR VOTE YOUR IMPACT

Via deze workshop willen we leerlingen aanleren dat er **verschillende manieren bestaan waarmee je impact** kan hebben op de samenleving. Door druk te zetten, door actief deel te nemen aan een politieke partij, door te stemmen... Jij kan **jouw stem** laten horen. En dat is belangrijk, want beslissingen van regionale, nationale en supranationale overheden hebben invloed op jouw leven en op **jouw toekomst**.

In een eerste fase organiseren we daarom een **rollenspel**, waarin burgers, het middenveld, politieke partijen en de media een belangrijke rol spelen. We willen jongeren meegeven dat keuzes niet in het luchtledige worden gemaakt en dat veel stakeholders invloed kunnen hebben op je beslissingsproces en op je stemgedrag. We willen jongeren kritisch laten nadenken over wie of wat hen beïnvloedt en op welke manier dit gebeurt.

Vanuit deze rollen organiseren we een **politiek debat** in de klas. En na het debat volgen de **verkiezingen**. Want hoe gaat dat nu echt in zijn werk? Waarom moet ik in een pashokje gaan staan en mag ik een foto trekken van mijn stembiljet? Het zijn praktische vragen die, wanneer je voor het eerst gaat stemmen, helemaal geen evidentie zijn.

Nadat we gestemd hebben en de stemmen geteld zijn, gaan we in gesprek met de jongeren.

Via een **proactieve cirkel** zetten we in op **reflectie**. Hoe kan jij jouw stem laten horen? Waarom is stemmen voor jou belangrijk? Wat betekent sociaal engagement voor jou? En maak je op die manier mee het verschil?

Doelgroep

Deze workshop focust op jongeren uit de 3de graad van de dubbele- en doorstroom finaliteit.

De workshop is uitgewerkt voor een klas van 19 leerlingen. Door de rollenkaartjes anders te verdelen, verder aan te vullen of rollen te schrappen kun je deze workshop ook voor kleinere of grotere groepen gebruiken.

Doelstellingen

Deze workshop focust op een aantal doelstellingen die vallen binnen de **sleutelcompetenties**: Sociaal-relatieve competenties en Burgerschap.

Meer concreet gaat het voor de 3de graad voor beide finaliteiten over volgende **minimumdoelstellingen**:

- **05.01** De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.
- **07.01** De leerlingen reflecteren over de betekenis, de principes en de werking van de democratische rechtsstaat en hun verantwoordelijkheid daarin.
- **07.04** De leerlingen gaan geïnformeerd, beargumenteerd en constructief in dialoog over maatschappelijke thema's.

Aanvullend komen volgende sleutelcompetenties ook aan bod tijdens het rollenspel: Leercompetentie & Nederlands

- **13.4** De leerlingen zoeken doelgericht informatie in diverse bronnen en verwerken die op een kritische en systematische manier.
- **02.03** De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.
- **02.03** De leerlingen nemen notities bij het lezen en beluisteren van teksten.
- **02.05** De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

Rol leerkracht

Als leerkracht neem je tijdens de workshop een sterk **coachende rol** op. Je zorgt dat alles gestructureerd verloopt en dat iedereen betrokken is. We voorzien tijdens het rollenspel handige opdrachtkaartjes zodat de jongeren niet stilvallen. Tijdens het debat kun je inschatten hoe actief jouw rol wordt als moderator. Luister naar de jongere(n) die het debat zal of zullen voorzitten en schat in of er nood is aan ondersteuning. Tijdens de verkiezingen ben jij de voorzitter van het stembureau.

Hou zeker goed de **tijd** in de gaten en vraag de leerlingen om tijdens het rollenspel ook zelf hun actiekaartjes te timen. Dat is belangrijk omdat de actiekaartjes van verschillende rollen met elkaar verbonden zijn. De timing is strak. Schat je in dat jouw klas meer tijd nodig heeft? Dan kun je deze workshop ook over meer dan 2 lessen spreiden (zie hieronder).

Je waakt ook over een **veilige klasstructuur**. We vertrekken voor het grootste deel vanuit rollen en meerstemmigheid. Toch blijft het belangrijk om de leerlingen uit je klas attent te maken op het feit dat de mening die ze uitdragen niet meteen hun mening is en dat we respect moeten hebben voor ieders stem.

Draaiboek

Timing	Werkvorm	Groepsindeling	Materiaal & Media	Evaluatie
5" min	Inlezen in rollen + Speluitleg + uitleggen rubric (evaluatie)	Klassikaal	Powerpointpresentatie	
45" min	Rollenspel Iedereen krijgt een uitgewerkte rol. Alle 19 rollen staan in verbinding met elkaar. Aan elke rol zijn 4 opdrachten gekoppeld van ongeveer 10 minuten.	We hebben 19 verschillende rollen. 3x burgers 4 x middenveld 3 x media 9 x politici Leerlingen werken individueel en in groepjes van +- 3 personen	<ul style="list-style-type: none"> - rollenkaartjes - online actua-archief - attributen om de rollen te verduidelijken - laptops - Tekenmateriaal 	<p>De individuele en groepsopdrachten kunnen dienen als formatieve evaluatie.</p> <p>We evalueren ook dankzij het reflectiemoment en hebben daarvoor een rubric voorzien.</p>
<i>Speeltijd</i>	<i>Petitie + campagne uitvoeren.</i>	<i>Groepjes +- 3 lln</i>	<i>Campagnemateriaal ontwikkeld tijdens het rollenspel</i>	<i>Formatief: Tijdens het rollenspel kunnen we de inhoud van de campagne/petitie controleren. Na de speeltijd kunnen we inschatten hoe actief de leerlingen aan de slag gingen.</i>
25"	Debat Vanuit dezelfde rollen zetten we	Individueel groep	De "pers" heeft het debat voorbereid en is moderator. De burgers	We kunnen formatief toetsen. Hoe goed is het debat voorbereid?

	een debat op poten. In het rollenspel zit de voorbereiding van het debat verwerkt.		hebben kritische vragen voorbereid, de sprekers hun standpunten.	Wie durft te spreken? Wie heeft heldere argumenten uitgewerkt?
5"	Aan de hand van een rubric en reflectievragen beoordelen leerlingen zichzelf en hun groepsleden	Individueel	Rubric voor zelfevaluatie en groepsvaluatie + reflectievragen	Rubric en reflectievragen om te komen tot zelfevaluatie en formatieve toetsing van het groepsgebeuren.
10"	Naar het stemhok!	Individueel	<ul style="list-style-type: none"> - video - echt stemhok - benodigdheden stemmen 	
10"	Nabespreking. Jouw stem telt Proactieve cirkel	Groep	<ul style="list-style-type: none"> - Afspraken groepsbespreking - Praatstok 	Formatieve toetsing - input leerlingen <ul style="list-style-type: none"> - hier kun je goed inschatten wat leerlingen hebben bijgeleerd.

Schat je klas goed in

Lees je goed in bij aanvang van deze workshop. De voorbereiding van deze workshop vraagt best wat tijd. Maak zeker tijd om het rollenspel goed door te nemen. Voel je je niet genoeg gesterkt? Overweeg dan om de workshop te **spreiden in de tijd of in duo-teaching** te geven. Zo kun je de taken wat verdelen.

Maak een goede inschatting van je klas. Denk je meer tijd nodig te hebben. Dan kan deze timing ook een optie zijn:

Workshop in 3 uren (150 minuten)

10"	speluitleg
40"	Rollenspel - deel 1
15"	Rollenspel - deel 2
35"	Debat
10"	Rubric
15"	Verkiezingen
25"	Proactieve cirkel + inhoudelijke bespreking: wat hebben we geleerd?

Workshop in 4 lesuren (200 minuten)

15"	speluitleg
35"	Rollenspel - deel 1
50"	Rollenspel - deel 2
50"	Debat
10"	Rubric
15"	Verkiezingen
25"	Proactieve cirkel + inhoudelijke bespreking: wat hebben we geleerd?

Uitwerking per workshopfase

1. YOUR IMPACT - ROLLENSPEL - 45”

Tijdens een rollenspel leren jongeren verschillende actoren uit de maatschappij kennen die een impact hebben op het politieke beslissingsproces. Hoe kan jij je stem laten horen? Als burger? Als organisatie uit het middenveld? Als politieke partij? Wat is de impact van de media op al deze stakeholders?

Thema

Het rollenspel vertrekt vanuit een bepaald thema. Voor deze workshop werd het **thema diversiteit en veiligheid** gekozen en uitgewerkt. Maar je kunt de workshop ook naar je hand zetten door een ander thema te kiezen. Het is wel een goed idee om een thema te kiezen dat nauw aansluit bij de interesse van je leerlingen. Denk maar aan het thema onderwijs & voorbereiding op de toekomst, klimaat of het thema goed in je vel.

Omdat elke rol een heel specifieke invalshoek heeft, kan het ook fijn zijn om de **workshop met een ander thema te herhalen in dezelfde klasgroep** en de rollen om te gooien. Zo bekijken de leerlingen een gelijkaardige situatie vanuit een andere invalshoek. Dat draagt bij aan hun multiperspectiviteit.

Doelstellingen

- Je gaat respectvol in interactie met andere deelnemers.
- Je leert te luisteren naar elkaar.
- Je gaat op zoek naar info in bronnen en kan hoofd- en bijzaak onderscheiden.
- Je kan zelf je mening schriftelijk of mondeling uiten en doet dit op basis van gerichte argumenten.
- Je kan uitleggen hoe verschillende actoren in de maatschappij invloed hebben op het beslissingsproces.
- Je kan je in een rol inleven en kan standpunten verwerken in een creatief actieplan.

Veilig klasklimaat

Het voordeel van werken met rollen is dat het kan bijdragen aan een **veilig klasklimaat** om over gevoelige thema's te praten. Leerlingen hoeven namelijk niet hun eigen persoonlijke standpunt te verdedigen maar kruipen echt in een rol. Ook hier zetten we in op **multiperspectiviteit**. We geven leerlingen de kans om de situatie of de standpunten ook eens vanuit een andere invalshoek dan die van zichzelf te bekijken.

Jouw rol als begeleider

In dit eerste deel speel je een belangrijke **rol als begeleider** van het rollenspel. Elke deelnemer heeft specifieke opdrachten en het is aan jou om hen te begeleiden wanneer ze even vastlopen. Leg daarom goed uit in het begin van de workshop dat ze steeds je hulp mogen vragen en dat je hen op die manier verder op weg helpt. Soms zal het ook nodig zijn om hen wat inspiratie te geven bij meer creatieve of inhoudelijke opdrachten. Een laatste belangrijk aspect is jouw rol als timekeeper. Zorg dat iedereen op tijd aan de volgende opdracht begint. Vraag daarom de leerlingen om per actiekaartje zelf een timer te zetten en zet een grote timer op een powerpoint.

Praktische voorbereiding rollenspel

Voor dit rollenspel zijn er drie belangrijke zaken om voor te bereiden.

1. Een online omgeving om informatie te delen

Het is belangrijk om een online omgeving af te spreken waar de leerlingen informatie met elkaar kunnen delen. Niet alleen zullen ze daar op zoek gaan naar informatie in het actua-archief, het is ook de plek waar

bijvoorbeeld de pers zijn artikels zal delen, de politieke partijen voorbereidingen kunnen maken etc. Afhankelijk van het schoolbeleid kun je hiervoor bijvoorbeeld Smartschool of Google Drive gebruiken. Via deze [link](https://bit.ly/493mhDD) (https://bit.ly/493mhDD) vind je alvast de volledige structuur en het actua-archief voor de workshop rond veiligheid en diversiteit.

2. Voor elke deelnemer een envelop met al hun deelnemersfiches

Elke deelnemer krijgt een rol. Aan elke rol zijn +- 4 acties/opdrachten gekoppeld van telkens +- 10 minuten. Je kunt zelf kiezen welke leerlingen je welke rol geeft. Zo kun je de luideren leerlingen eerder als spreker naar voren schuiven en de stillere leerlingen eerder als burger in het publiek. Anderzijds kan het ook fijn zijn om leerlingen net uit te dagen door hen een rol te geven die niet meteen voor de hand ligt.

De deelnemers starten het spel door zich in te lezen in hun eigen rol (5 min.). De actiekaartjes leggen ze omgekeerd voor zich uit en werken ze in volgorde af. Geef daarbij duidelijk mee dat ze met hun smartphone per opdracht de timing in de gaten moeten houden.

In bijlage vind je per rol alle deelnemersfiches. Deze bestaan uit:

- De kennismaking met het personage
- 4 actiekaarten
- De materiaallijst
- De contactlijst
- De bijlagen om de actiekaarten uit te voeren

Het is handig om voor elke rol een A4 envelop klaar te maken waar alles in zit. Zo bewaar jij het overzicht en verlies je bij de start van de workshop geen tijd. Je doet de speluitleg en overhandigt vervolgens 1 envelop aan elke persoon. Na het rollenspel vraag je aan de leerlingen om alles terug in hun envelop te steken. Zo ben je meteen klaar voor de volgende klas of het volgende jaar.

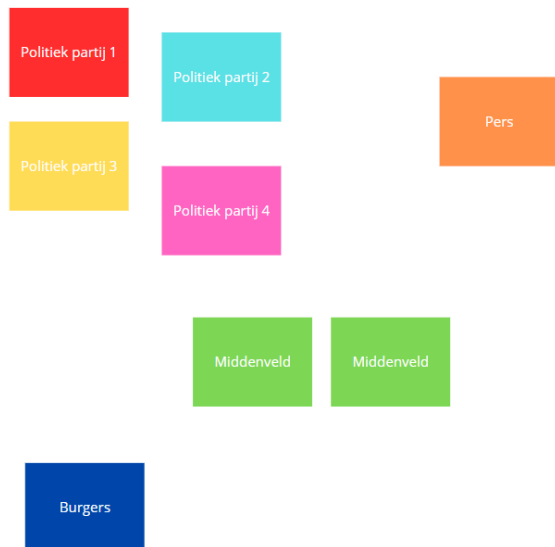
TIP: Zorg voor een naamsticker voor elke deelnemer. Zo weet iedereen welke rol hij/zij opneemt.

Je vindt op het online platform ook een schematisch overzicht van alle acties per rol. Dit ziet er ongeveer zo uit.

Groep	Rollen	Functie	Blok1	Blok2	Blok 3	Blok 4	Kopstukkendebat
Burger	Teo	slachtoffer	Vertel je verhaal	Werk je burgerinitiatief uit	Stemtest	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Burger	Lima	Bestie	Luister naar Teo en contacteer Boris	Slaapenplan Teo en Boris + contact Chiro	Brief opstellen + Op bezoek bij de minister	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Burger	Boris	LLN raad	Mindmap + op bezoek bij Boris	In gesprek met Vlaamse Jeugdtraad	Maak een affiche voor jullie campagne	5 standpunten kopstukkendebat	Spreker
Pers	Jef	Eindredacteur	Redactievergadering	Uitnodiging sprekers	Redactievergadering	Voorbereiding debat	Moderator
Pers	Sofie	Fotovideo	Redactievergadering	Ondersteuning Jef + inkomende berichten	Interview de burgemeester van Gent en Teo	Publicatie persbericht Chiro	Publiek - verslaggever
Pers	Runo	Redacteur	Redactievergadering	Ondersteuning Jef + inkomende berichten	Interview de burgemeester van Gent en Teo	Publicatie persbericht Chiro	Publiek - verslaggever
Middenveld	Janne	Voorzitter Chirojeugd Vlaanderen	Overleg met Warre - project Safe Spaces	Contacteet Lima + petitie + brief minister	Brief opstellen + Op bezoek bij de minister	5 standpunten kopstukkendebat	Spreker
Middenveld	Warre	Pers	Overleg met Janne - project Safe Spaces	persbericht + stuur naar The Latest News	Je gaat mee naar de minister en neemt notitie	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Middenveld	Sami	Voorzitter Vlaamse Jeugdtraad	video rond laatste aanbeveling	In gesprek met Boris	Maak een affiche voor jullie campagne	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Middenveld	Amélie	Lid Vlaamse Jeugdtraad	video rond laatste aanbeveling	In gesprek met Boris	Maak een affiche voor jullie campagne	5 standpunten kopstukkendebat	Spreker
Politieke Part	Lisa Debosere	Voorzitter Vooruit	Bedenk een campagnevideo	Maak de video	Schrijf een reactie op de gebeurtenissen	5 standpunten kopstukkendebat	Spreker
Politieke Part	Viktor Balloo	Jongerenvoorzitter Vooruit	Bedenk een campagnevideo	Maak de video	Schrijf een reactie op de gebeurtenissen	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Politieke Part	Ann Debru	Burgemeester van Gent (partij Vooruit)	Bedenk een campagne	Luister naar het verhaal van Teo	Lig een interview af voor de pers in het zieken	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Politieke Part	Bas Willemsen	Schepen van Jeugd Gent CD&V	Bedenk een campagne	Zit samen met de minister voor Jeugd en de Vlaamse Jeugdtraad	Maak een affiche om in Gent te verspreiden	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Politieke Part	Sarah Vanbende	Vlaams Minister van Jeugd (partij CD&V)	Analyseer de gegevens van de toeristenbe	Luister naar het verhaal van Bas en naar de Vlaamse Jeugdtraad	Bezorg een natuuroord op beleidsniveau	5 standpunten	Spreker
Politieke Part	Jef Vanloo	Vlaams Belang - Gemeenteraadslid Gent - Opp	Richt een kritische vraag aan de gemeente	Bedenk een harde actie	Maak een affiche voor de verkiezingen	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek
Politieke Part	Jasper Behelms	Voorzitter Vlaams Belang	Tik-tok-video met standpunten	Bedenk een harde actie	Maak een affiche voor de verkiezingen	5 standpunten	Spreker
Politieke Part	Dries Dedonder	PVDA - voorzitter	Lees je in via het actua-archief	Schrijf een opiniestuk gericht aan de regeringspartijen	Ontwerp een solidariteitsactie	5 standpunten	Spreker
Politieke Part	Lore Vanomme	PVDA - Persverantwoordelijke - oppositie	Lees je in via het actua-archief	Schrijf een opiniestuk gericht aan de regeringspartijen	Ontwerp een solidariteitsactie	5 kritische vragen kopstukkendebat	Publiek

3. Klasopstelling

Elke rollengroep zit bij elkaar in de buurt. zij zullen namelijk vaak moeten samenwerken. Bij de start van de workshop ziet de ideale klasopstelling er als volgt uit:

TIP: het is mogelijk om het spel te spelen in een klaslokaal. Maar een ruimte met wat meer bewegingsvrijheid zoals een refter of een turnzaal kunnen zeker een meerwaarde zijn.

TIP: in bijlage vind je een **begrippenlijst**. Het kan handig zijn om deze bij elk rollengroepje op tafel te leggen.

Rollengroepen

Tijdens het rollenspel krijgt elke leerling een individuele rol met individuele opdrachten. Die opdrachten voeren ze vaak samen met andere leerlingen uit hun klas uit. De leerlingen krijgen de toestemming om de rollenuitleg van de klasgenoten uit hun eigen rollengroep in te lezen. In grote lijnen verdelen we alle individuele rollen in 4 rollengroepen. Per rollengroep hebben we ook een A4 affiche gemaakt (in bijlage). Het kan handig zijn om dit op te hangen bij de tafel waar de rollengroep plaatsneemt. Zo zien de andere spelers waar iedereen zit.

Burgers	3 burgers die samen iets meemaken en hun stem willen laten horen. <ul style="list-style-type: none"> - Burger 1 - Burger 2 - Burger 3
Middenveld	Er zijn 2 actoren uit het middenveld die voor dit soort situaties van belang zijn. Elke organisatie heeft 2 medewerkers. <ul style="list-style-type: none"> - NGO 1 medewerker 1 - NGO 1 medewerker 2 - NGO 2 medewerker 1 - NGO 2 medewerker 2
Politieke partijen	Er zijn 4 politieke partijen met een uitgesproken mening over dit thema. Binnen elke partij zijn er steeds 2 of 3 politici betrokken. <ul style="list-style-type: none"> - Partij 1 politieke 1 - Partij 1 politieke 2

	<ul style="list-style-type: none"> - Partij 1 politieker 3 - Partij 2 politieker 1 - Partij 2 politieker 2 - Partij 3 politieker 1 - Partij 3 politieker 2 - Partij 4 politieker 1 - Partij 4 politieker 2
Journalisten	<p>Er zijn 3 journalisten die verslag uitbrengen van de gebeurtenissen en die een impact kunnen hebben op de keuze van de stemmers.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Journalist 1 - Journalist 2 - Journalist 3

[Introductie en speluitleg](#)

We hebben een handige powerpoint gemaakt die je helpt bij de speluitleg van het rollenspel. Er is ook een introductievideo toegevoegd. Je vindt de presentatie en de video (via deze [link](#))

[Journalist/moderator](#)

Bij de rollengroep journalisten krijgt de eindredacteur een belangrijke taak. Hij wordt in de tweede workshopfase moderator van het kopstukdebat. Omdat deze rol niet voor iedereen evident is, is het goed om deze rol met wat extra aandacht te benaderen tijdens het rollenspel. Volg als begeleider goed mee hoe de voorbereidingen lopen en ondersteun waar nodig. Je kan tijdens het rollenspel in overleg met de leerlingen een van deze formules kiezen:

- De leerling neemt alleen de rol op van moderator tijdens het debat. Jij kan de leerling helpen waar nodig.
- De leerling neemt samen met een andere leerling de rol op van moderator. Als leerkracht spring je bij waar nodig.
- Jij neemt samen met de leerling de rol op van moderator tijdens het debat.

[Evaluatie](#)

De evaluatie van dit deel is tweeledig. Enerzijds kun je als leerkracht kijken naar de output van de leerlingen. De persberichten, video's, campagnes etc. die aantonen dat ze verschillende manieren ontdekken om hun stem te laten horen. Anderzijds krijg je ook inzicht via de zelfreflectie tool na het debat. Deze focust zowel op het individu als op het groepsgebeuren.

2. DEBAT - YOUR VOICE - 25"

We hebben in ons spel heel wat meegemaakt. De verschillende groepen kwamen met elkaar in contact en het is tijd om een politiek debat op poten te zetten. Dat debat is een voorbode van de verkiezingen. Want nadien gaan we allemaal naar het stemhokje. We zijn alvast benieuwd wat het resultaat zal zijn!

[Doelstellingen](#)

- Je gaat respectvol in interactie met andere deelnemers.
- Je leert te luisteren naar elkaar.
- Je kan zelf je mening uiten en doet dit op basis van gerichte argumenten.
- Je kunt je in een rol inleven.

Jouw rol als begeleider

Tijdens het debat ondersteun je de moderator. Je helpt hem waar nodig met het stellen van kritische vragen en zorgt er samen met de moderator voor dat iedereen aan het woord komt. Tijdens het rollenspel deed je mogelijks een aantal handige inzichten op, waarbij je samen met de leerling de keuze maakt tussen de drie bovengenoemde opties met meer of minder verantwoordelijkheid voor de leerling.

Veilig klasklimaat

Voor het debat vertrekken we vanuit de rollen van het rollenspel. Het is belangrijk om als leerkracht in het begin van het debat duidelijk mee te geven dat we hier vanuit onze rol aan het debatteren zijn. Wat je zegt hoeft daarom niet aan te sluiten met hoe je er persoonlijk over nadenkt. Je geeft ook een aantal afspraken mee:

- Laat elkaar uitspreken
- Zorg voor goede argumenten
- Vertrek vanuit je rol

Praktische voorbereiding debat

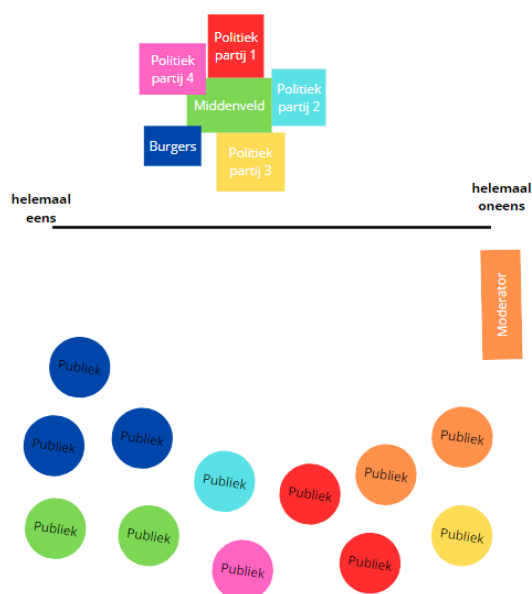
1. Materiaal

Tijdens het debat heb je dit nodig:

- Een blad met "helemaal eens" en een blad met "helemaal oneens" (zie bijlage)
- De voorbereidingen van de moderator - een lijst met stellingen
- Voor elke persoon in het publiek een rood en een groen kaartje en een kaartje met een vraagteken. Zij zullen ook een stoel nodig hebben.

2. Klasopstelling

In een ideaal scenario zit er tussen de twee lesblokken een speeltijd. Zo kunnen de leerlingen hun petitie ook echt uitvoeren en kan jij de klas klaarzetten. Lukt dit niet, dan kun je samen met de leerlingen de klas klaarzetten voor het debat en de verkiezingen. Bij de start van het debat ziet de ideale klasopstelling er als volgt uit:

Er is een open ruimte vooraan in de klas. Daar nemen de sprekers een centrale positie in. Het publiek volgt in een halve cirkel. De moderator staat zichtbaar voor alle deelnemers.

TIP: ook hier is het mogelijk om het debat te voeren in een klaslokaal. Maar een ruimte met wat meer bewegingsvrijheid zoals een refter of een turnzaal kunnen zeker een meerwaarde zijn.

Praktische uitwerking debat

Tijdens het rollenspel werd ook het debat voorbereid. De personen van de **rollengroep pers** brachten de juiste sprekers rond de tafel, gaven een briefing aan de sprekers en bezorgden hen al een eerste lijst vragen, kozen een moderator en zorgden voor de praktische uitwerking. De neutrale spelers hebben ook vragen voorbereid die ze vanuit het publiek kunnen stellen.

- Spreker 1: afgevaardigde burgerinitiatief
- Spreker 2: afgevaardigde Chirojeugd Vlaanderen
- Spreker 3: afgevaardigde Vlaamse Jeugdraad
- Spreker 4: politieke partij 1
- Spreker 5: politieke partij 2
- Spreker 6: politieke partij 3
- Spreker 7: politieke partij 4
- Moderator: eindredacteur van de pers samen met de leerkracht

We gebruiken een actieve werkvorm om iedereen zo veel mogelijk bij het debat te betrekken.

Stap 1:

De moderator legt een stelling voor.

Stap 2:

De sprekers starten vanuit een neutrale positie in het midden van de klas.

Op de rechtermuur van de klas hangt een groot bord "helemaal oneens". Op de linkermuur van de klas hangt een groot bord "helemaal eens".

De moderator geeft even bedenktijd en zegt dan: "opgepast, we gaan stemmen in 3, 2, 1".

Stap 3:

De sprekers kiezen na het aftellen een positie in ergens tussen helemaal eens en helemaal oneens. Het publiek kiest op hetzelfde moment of ze eerder eens zijn (groen kaartje), eerder oneens zijn (rood kaartje) of liever een vraag willen stellen aan een van de sprekers (kaartje met vraagteken).

Stap 4:

Dit biedt de ideale uitgangspositie voor de moderator om naar de mening van de sprekers of het publiek te vragen of om het publiek een extra vraag te laten stellen.

Stap 5:

Iedereen neemt terug een neutrale positie in, we gaan door naar de volgende vraag.

TIP: spreek een timing af met iemand uit de rollengroep pers die in het publiek zit. Hij/zij kan een teken geven wanneer het debat bijna ten einde is. Heb je meer dan twee les-uren. Dan kan je het debat zeker langer laten duren.

3. YOUR IMPACT – REFLECTIE RUBRIC - “5

Na het rollenspel en het debat maken we even tijd voor reflectie. Wat heb je opgepikt uit dit rollenspel? Hoe schat je jouw kans op impact in? Hoe verliep het samenwerken met je medeleerlingen? Aan de hand van een korte vragenlijst en een rubric geven leerlingen hun eigen input mee. Je vindt de rubric hieronder en de reflectievragen in bijlage.

Onderdeel	Beschrijving	4	3	2	1
Inhoudelijke opdracht	Hoe verliep het afwerken van jouw actiekaarten?	Je hebt alle opdrachten goed afgewerkt.	Je hebt minstens 3 opdrachten goed afgewerkt.	Je hebt minstens 2 opdrachten goed afgewerkt.	Je hebt 1 opdracht goed afgewerkt.
Samenwerking	Hoe heb je samengewerkt met je medeleerlingen?	Je participeert actief, geeft goede argumenten, je durft actie te ondernemen. Naast doen wat je gevraagd wordt, ben je ook nieuwsgierig naar de inbreng van anderen en kom je met nieuwe ideeën.	Je participeert actief, geeft goede argumenten, je durft actie te ondernemen en doet wat je gevraagd wordt. Je laat ook ruimte voor je medeleerlingen en luistert naar hun mening.	Je bent eerder passief in de groep. Je doet enkel iets wanneer het expliciet gevraagd wordt.	Je bent erg dominant en staat niet open voor de mening van anderen. Dit heeft een negatieve impact op het groepsgebeuren.
Inzet en betrokkenheid	Was je betrokken bij het spel en toonde je inzet?	Je ging helemaal op in het spel. <ul style="list-style-type: none"> - Je gaf je mening - Je ging aan de slag met de opdrachtjes - Je leefde je helemaal in in jouw rol. 	Je was actief betrokken bij het spel. <ul style="list-style-type: none"> - Je gaf je mening - Je ging aan de slag met de opdrachtjes 	Je was matig betrokken bij het spel en had soms inbreng.	Je was niet betrokken bij het spel en had geen inbreng.

	Beschrijving	4	3	2	1
Ik werkte samen met:	deze persoon maakte deel uit van mijn rollengroepje:	<p>De samenwerking liep heel goed. Onderstaande puntjes kunnen we afvinken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen. 	<p>De samenwerking liep goed. We kunnen 3 van de 4 puntjes afvinken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen. 	<p>De samenwerking liep goed. We kunnen 2 van de 4 puntjes afvinken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen. 	<p>De samenwerking liep goed. We kunnen 1 van de 4 puntjes afvinken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen.
Ik werkte samen met: (indien van toepassing)	deze persoon maakte deel uit van mijn rollengroepje:	<p>De samenwerking liep heel goed. Onderstaande puntjes kunnen we afvinken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen. 	<p>De samenwerking liep goed. We kunnen 3 van de 4 puntjes afvinken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen. 	<p>De samenwerking liep goed. We kunnen 2 van de 4 puntjes afvinken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen. 	<p>De samenwerking liep goed. We kunnen 1 van de 4 puntjes afvinken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De taken werden gelijk verdeeld - Iedereen kwam aan het woord - We werkten op een positieve en constructieve manier samen - Samenwerken was een meerwaarde. We konden elkaar echt aanvullen.

4. VERKIEZINGEN - YOUR VOTE - 10"

Hopelijk weet iedereen na het debat op wie ze willen stemmen. We organiseren dan ook echte verkiezingen in de klas.

Jouw rol als begeleider

jij bent als leraar de voorzitter van het stembureau. Je let er vooral goed op of alles correct verloopt en of iedereen op een correcte manier komt stemmen. Na het stemmen kijken jullie wat in de brievenbus zit en gaan jullie na of alle stemmen geldig zijn.

Praktische voorbereiding debat

- In bijlage vind je een oproepingsbrief en een stembiljet dat je kunt personaliseren.
- Het kan leuk zijn om een echt stemhokje te maken. Dit doe je bijvoorbeeld door een grote kartonnen doos te gebruiken (luister bijvoorbeeld eens bij een elektrozaak in de buurt die grote frigo's verkoopt). Je kunt een bezemsteel en stuk stof gebruiken als gordijntje. Heb je geen kartonnen doos? Dan kom je al heel ver met een stuk gordijn dat je aan de deur hangt van het lokaal. Je laat de leerlingen vervolgens hun stem uitbrengen in de gang, die locatie dient dan als stemhokje. Je voorziet een tafeltje en een potlood.
- Een schoendoos met gleuf waarin de leerlingen hun stembiljet kunnen deponeren.

Tip: heb je een grote klasgroep, dan voorzie je best twee stemhokjes, zodat dit deeltje niet te lang duurt.

Praktische uitwerking verkiezingen

Stap 1:

We kijken een video gericht op jongeren (MNM/EDUbox) waarin uitgelegd wordt hoe stemmen heel concreet in zijn werk gaat en welke fouten je best niet maakt.

<https://www.youtube.com/watch?v=Pej9ANTnill> (00:30- 3:30)

Stap 2:

We trekken letterlijk naar het stemhok.

- Jongeren krijgen een oproepingsbrief
- Jongeren melden zich aan met oproepingsbrief en ID-kaart aan het stemhok bij de leerkracht
- Jongeren krijgen een stembiljet en een stemhok toegewezen
- Jongeren kunnen hun stem uitbrengen en hun stembrief deponeren in de gesloten box (kan bijvoorbeeld een schoendoos met gleuf zijn). Let er op dat de brief gevouwen en met de blanco zijde naar buiten in de box moet belanden.
- Jongeren krijgen hun oproepingsbrief en ID-kaart terug mee naar huis. Je kunt hier zorgen voor een ludieke afstempeling.
- De stemmen worden geteld.

Evaluatie: let goed op of iedereen correct stemt. Geen ID-kaart bij? Jammer dan kan je niet stemmen. Een tekening gemaakt? Helaas, jouw stem is ongeldig. Wanneer het niet correct gebeurt, geef je ook uitleg aan de klasgroep over wat er misloopt. Aan de hand van een leergesprek kom je te weten of de leerlingen op de hoogte zijn over wanneer hun stem geldig of ongeldig is. Je mag zeker streng zijn. Laat jongeren gerust even tegen obstakels botsen. Dat biedt hen leerkansen.

5. REFLECTIE - PROACTIEVE CIRKEL - 10''

De stemmen zijn binnen. Tijd om eens te luisteren naar elkaar vanuit onze eigen persoonlijkheid (ipv uit onze rol). Via een **proactieve cirkel** zetten we in op **reflectie**. We leggen je graag stap voor stap uit hoe het cirkelen in zijn werk gaat. Deze techniek kan je ook voor de workshop toepassen om in te zetten op een veilige klasomgeving.

Waarom een proactieve cirkel?

Door gebruik te maken van de proactieve cirkel als methodiek werk je aan verbondenheid en een positieve klassfeer. Deelnemers van zo'n proactieve cirkel leren om met aandacht en respect te luisteren naar elkaar. Bovendien leren deelnemers te spreken vanuit een positieve taal. Iedereen komt aan bod en kan zijn mening geven over een bepaald onderwerp.

Doelstellingen

- Je gaat respectvol in interactie met andere deelnemers.
- Je leert te luisteren naar elkaar.
- Je kunt een mening vormen en deze onder woorden brengen.
- We gaan na wat de leerlingen meegenomen hebben uit de workshop.

Jouw rol als begeleider

- Waak over de afspraken.
- Geef positieve verbale en non-verbale feedback aan de deelnemers.
- Zorg voor een veilige omgeving.

Praktische uitwerking proactieve cirkel?

- Laat de deelnemers in een **cirkel** zitten. Zo kan iedereen elkaar zien en bevindt iedereen zich in een gelijkwaardige positie.
- Geef een **aantal afspraken** mee
  - ⇒ Je krijgt het woord wanneer jij de stok hebt.
  - ⇒ Je spreekt vanuit de Ik-vorm.
  - ⇒ Iedereen heeft het recht op een eigen mening.
  - ⇒ Je mag passen als je dat wenst.
  - ⇒ We focussen hier op een positief verhaal.
  - ⇒ We geven geen feedback op feedback.
  - ⇒ Wat gezegd wordt in de cirkel, blijft in de cirkel.
- Je start met een eenvoudige vraag, de vragen hierna worden geleidelijk complexer.
  - ⇒ Wat vond je leerrijk?
  - ⇒ Op welke manier kan jij jouw stem laten horen in de maatschappij?
  - ⇒ Heb je het gevoel dat jouw stem telt?
  - ⇒ Wie heeft een invloed op jouw stem?
  - ⇒ Waarom zijn verkiezingen belangrijk?
  - ⇒ Hoe moet je precies gaan stemmen? (wat wist je al/wat is nieuw)
- Alle deelnemers krijgen elk om beurt de praatstok en geven hun inbreng of passen.

Benodigheden

- Een stoel per deelnemer (dit is uiteraard geen noodzaak, je kunt ook op de grond zitten of rechtstaan).
- Een voorwerp dat dient als praatstok bv een strandbal.
- De spelregels
- Een proactieve cirkel kun je op elke plek organiseren. Buiten in het gras, binnen in de klas en alles daar tussenin.

Tips en Tricks

- Laat deelnemers ook passen als ze daar behoefte aan hebben.

Tijdsduur

10 minuten - De tijdsduur van dit workshoponderdeel hangt sterk af van het aantal vragen dat je stelt en van de grootte van de groepen die je voor je hebt. Probeer bij keuzes de diepgaande vragen niet te ontwijken.

Afsluitend woordje

Eindig de workshop met een afsluitend woordje. Geef nog eens de doelstellingen mee die je hoopte te bereiken en bedank de leerlingen voor hun enthousiasme en betrokkenheid.

Bronnen

- Ambrassade (12 mei 2019). *WAT WAT, VTM Nieuws en Het Laatste Nieuws lanceren stemtest voor jongeren*. Geraadpleegd op 12 november 2023 via: <https://ambrassade.be/nl/nieuws/wat-wat-vtm-nieuws-en-het-laatste-nieuws-lanceren-stemtest-voor-jongeren>
- Cavaria (n.d). *destemwijzer.be*. Geraadpleegd op 12 november 2023 via: <https://www.cavaria.be/destemwijzerbe>
- Flanagan, C. A. (2013). *Teenage Citizens: The Political Theories of the Young*. Harvard University Press.
- Holleman, B. (2020). 10. Het gebruik van digitale stemhulpen: Wijzer stemmen, of alleen met meer zelfvertrouwen?. Doen, durven of waarheid?: Democratie in digitale tijden.
- IVOX (2019). *Stem van de jeugd: bulletrapport*. Geraadpleegd op 8 novemeber via https://ambrassade.be/files/attachments/.1929/20190044_StemvdJeugd_Bulletrapport_iVOX.pdf.
- NOS Nieuws (2023). *EU wil dat sociale media meer doen tegen Russische beïnvloeding verkiezingen*. Geraadpleegd op 8 november 2023 via: <https://nos.nl/artikel/2491929-eu-wil-dat-sociale-media-meer-doen-tegen-russische-beinvloeding-verkiezingen>
- Stals, L.; Isac, M. & Claes, E. (2022). Political Trust in Early Adolescence and its Association with Intended Political Participation: A Cross-Sectional Study Situated in Flanders. *Sage journals*
- Universiteit van Vlaanderen (2021). *Waarom zijn Vlaamse jongeren niet politiek geëngageerd*. Geraadpleegd op 6 november 2023, via <https://www.universiteitvanvlaanderen.be/college/waarom-zijn-vlaamse-jongeren-niet-politiek-geengageerd>
- Van Alstein, M. (2018). *Omgaan met controverse en polarisatie in de klas*. Kalmthout: Pelckmans Pro.
- VRT NWS (2018). *Jongeren niet geïnteresseerd in politiek? Think again!* Geraadpleegd op 8 november 2023, via <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/drafts/Justitie1/jongeren-niet-geïnteresseerd-in-politiek-think-again/>.
- VRT.be (2020). *Educatieve stemtest gelanceerd*. Geraadpleegd op 12 november 2023 via: <https://www.vrt.be/nl/over-de-vrt/nieuws/2020/11/03/educatieve-stemtest-gelanceerd/>
- Vrt.be (n.d.) *MNM*. Geraadpleegd op 12 november 2023 via: <https://www.vrt.be/nl/aanbod/mnm/>
- Wat WAT (n.d.). *Verkiezingen*. Geraadpleegd op 12 november 2023 via: <https://www.watwat.be/verkiezingen>
- GO! (12 november 2020). *Nieuwe educatieve stemtest en nieuw lesmateriaal De Kracht van je Stem*. Geraadpleegd op 12 november 2023 via: <https://pro.g-o.be/nieuws/4938>
- VRT NWS (2023). *Jonge kiezers stemden rechtser dan rest van bevolking: 4 conclusies uit nieuw onderzoek naar verkiezingsuitslag 2019*. Geraadpleegd op 1 december 2023 via: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/10/02/onderzoek-ku-leuven-verkiezingen-partijen-opkomstplicht/>
- VRT NWS (13 oktober 2023). *VRT lanceert een reeks EDUboxen naar aanleiding van de verkiezingen*. Geraadpleegd op 1 decmeber 2023 via: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/10/11/vrt-lanceert-edubox-politiek/>

Bijlagen

Begrippenlijst

- **Actoren:** Personen of organisaties die actief betrokken zijn bij een bepaalde situatie, kwestie of activiteit, en die invloed uitoefenen op het verloop of de uitkomst ervan.
- **Burgerinitiatief:** Een initiatief dat wordt genomen door burgers buiten de structuren van de overheid of andere instellingen. Het doel is vaak om een bepaald maatschappelijk probleem aan te pakken of te zorgen voor verandering.
- **Campagne:** Met een campagne zet je een activiteit of communicatiemethode op poten om een specifieke doelstelling te bereiken. Het kan bijvoorbeeld gaan over het informeren van mensen of het veranderen van attitudes of gedrag.
- **Coalitie:** Een politieke samenwerking tussen twee of meer partijen of groepen, meestal gevormd om gemeenschappelijke doelstellingen te bereiken of om een meerderheid te vormen in een parlement of bestuursorgaan.
- **Middenveld:** Het geheel van maatschappelijke organisaties, verenigingen en belangengroepen die actief zijn buiten de overheidssector of de privesector. Ze spelen een belangrijke rol in de vertegenwoordiging van diverse belangen en bij de uitvoering van maatschappelijke taken.
- **NGO's (Niet-gouvernementele organisaties):** Organisaties die onafhankelijk zijn van overheidsinstanties en die zich richten op het nastreven van specifieke doelen van algemeen belang, zoals mensenrechten, milieu, gezondheidszorg, onderwijs, etc.
- **Opiniestuk:** Een geschreven tekst waarin een individu of organisatie zijn of haar standpunt, analyse, argumenten of opinies over een bepaald onderwerp naar voren brengt, vaak gepubliceerd in kranten, tijdschriften, websites of andere media.
- **Oppositie:** Politieke partijen of groeperingen die niet tot de regerende coalitie behoren en die kritiek leveren op het beleid van de regering, alternatieve voorstellen naar voren brengen en proberen invloed uit te oefenen vanuit een andere politieke positie.
- **Persbericht:** Een officiële mededeling of aankondiging die door een organisatie, bedrijf of overheidsinstantie wordt opgesteld en verspreid naar media met als doel nieuwsfeiten, ontwikkelingen of gebeurtenissen onder de aandacht te brengen van het publiek en journalisten.

Stembiljet

gemeente [naam]

verkiezing van x gemeenteraadsleden
13 oktober 2024

2 LIJST	
1	Achtere Voornaam
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	

6 LIJST	
1	Achtere Voornaam
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	

19 LIJST	
1	Achtere Voornaam
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	

20 LIJST	
1	Achtere Voornaam
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	

21 LIJST	
1	Achtere Voornaam
2	
3	
4	
5	

22 LIJST	
1	Achtere Voornaam
2	
3	

23 LIJST	
1	Achtere Voornaam

Oproepingsbrief

Bewerkbare file in [canva](#)

LOKALE EN PROVENCIALE VERKIEZINGEN VAN **XX/XX/XXXX**

Gemeente: **XXX**

Provinciedistrict: **XXX**

Provincie: **XXX**

Vlaanderenkeist.be
2024

Vlaamse
overheid

DE STEMMING IS VERPLICHT

Stemlokaal: **Naam stemlokaal**
Straat + nr
Postode + gemeente

Bureau nr.

-17-

Mijnheer,

Op **zondag XX XX XXXX** vinden de gemeente- en provincieraadsverkiezingen plaats. Er worden 25 gemeenteraadsleden en 11 provincieraadsleden verkozen. Meld u op die dag tussen **8 en 13 uur** aan bij het stembureau dat hierboven vermeld staat. Breng uw identiteitskaart ten deze oproepingsbrief mee.

Names het collega van burgemeesters en schepenen,
Algemeen directeur   Burgemeestser

Voornaam Naam

Voornaam Naam

Nr kiezer

**Kieswet
Portvrij**

MijnheerNMBS-code: 098
Organisatienummer: 099727
Vorderingsnummer: E0002

0 35545 62336 78 1

YOUR VOICE

YOUR VOTE

YOUR IMPACT

**YOUR VOICE
YOUR VOTE
YOUR IMPACT**

**Een workshop die
leerlingen wil
aantonen dat ze op
verschillende
manieren hun stem
kunnen laten horen**

Waarom?

Jongeren aantonen dat ook hun stem telt

Meegeven dat veel actoren een impact hebben

Tonen hoe verkiezingen echt werken

Doelgroep

3de graad
dubbele- en
doorstroomfinaliteit

Hoe?

1. Rollenspel
2. Reflectie
3. Debat
4. verkiezingen
5. Reflectie

DOELSTELLING

YOUR VOICE

rollenspel

YOUR VOICE

rollenspel

Lees je 5 minuten in in je rol.

Op het teken van de leraar beginnen we aan het spel.

YOUR VOICE

rollenspel

Ga aan de slag met jouw actiekaarten

- Werk ze 1 voor 1 af
- Je vindt al je benodigdheden in je deelnemersenvelop

Tip: Hou de timing goed in de gaten via je smartphone

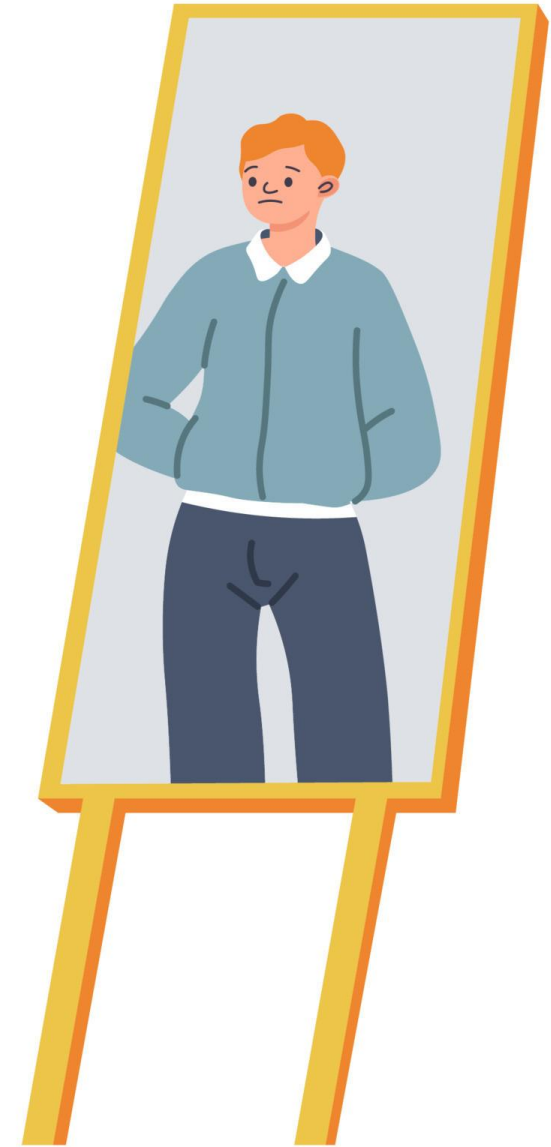
YOUR VOICE

debat

YOUR VOICE

reflectie - rubric

A close-up photograph of a red pencil lying diagonally across the frame. The pencil is positioned over a white ballot paper that features a large, prominent white circle. The background is slightly blurred, showing the texture of the paper and the sharp tip of the pencil. The overall composition is clean and focused on the act of voting.

YOUR VOTE
verkiezingen

A man in a yellow long-sleeved shirt is leaning over from the top left, smiling broadly as he hands a small white card to a woman in a dark suit. The woman is looking at the card with a neutral expression. The background is a vibrant red with a diagonal pink stripe. The text 'hoe stemmen?' is written in large white letters across the center. A large yellow number '2' is in the top right corner.

hoe
stemmen?

2

YOUR IMPACT

proactieve cirkel

BURGER

BIOGRAFIE

- Teo
- 17 jaar
- valt op jongens

Attribuut

Ga maar op een stoel zitten,
dat is je ziekenhuisbed.
Je mag het verband rond je hoofd draaien

Achtergrondinfo

Teo is een jongen van 17 jaar. Hij gaat naar de school Het Perspectief in Gent en volgt daar de richting Welzijnswetenschappen in de dubbele finaliteit. Hij woont samen met zijn mama en stiefpapa, 2 zussen en hond Stella in Gentbrugge. Hij speelt Hockey en gaat graag uit met vrienden. Zijn beste vriendin Lima neemt hem af en toe mee naar de leukste chiro- en scoutsfeestjes.

Teo is niet echt bezig met politiek. Hij weet er niet zoveel van en het lijkt ver-van-zijn-bed-show. Hij wil zich gewoon amuseren.

2 jaar geleden ontdekte Teo dat hij op jongens viel. In het begin had hij het er erg moeilijk mee en leek de wereld op hem af te komen. Hij nam toen als eerste Lima in vertrouwen, zijn beste vriendin die hem geruststelde. Na een jaar vertelde hij dit ook aan zijn ouders. Zijn mama was heel begripvol. Zijn stiefpapa heeft er meer moeite mee en maakt af en toe een flauwe opmerking. Toch vindt Teo het niet altijd makkelijk om helemaal zichzelf te zijn. Hij is vaak bang voor de reactie van anderen. Teo is helemaal smoorverliefd op Finn, een jongen uit het 5de.

Gisteren stond er weer een leuk feest op de planning van de chiro van Lima: Going Loco.

Teo had er de tijd van zijn leven en ook Finn was van de partij. Na een tijdje begonnen de twee jongens elkaar op te zoeken en sloeg de vonk over. Teo en Finn kusten en stonden nadien nog uren op de dansvloer. Maar op het einde van het feestje liep het fout af. Als Finn even naar het toilet was zochten een groepje ruziemakers hem op. Ze hadden hen zien kussen en begonnen Teo lastig te vallen. Ze scholden hem uit voor vuile homo en gaven hem een duw. Teo probeerde zich te verweren. Het werd een heuse vechtpartij en Teo (ondertussen met blauw oog) viel met zijn hoofd tegen de tentpaal en met zijn arm op de grond. Met een hoofdwonde werd hij naar het ziekenhuis gebracht waar hij werd genaaid en geopereerd aan zijn arm. Hij moet al zeker een nachtje ter observatie blijven

Situatie op dit moment:

- Je bent in het ziekenhuis. Lima komt langs om te luisteren hoe het met je gaat.
- Lima overtuigt jou om iets met deze situatie te doen.

Actiekaartjes - Teo

Vertel je verhaal aan Lima.

Sta je bezoekers te woord. Vertel jouw verhaal en geef je mening. Je kunt steun vragen aan Lima.

6 min

Werk een actieplan uit met Lima om in te zetten op een veilig omgeving voor jongeren tijdens het uitgaan.

- **Zet een burgerinitiatief op. Je hebt een naam nodig en een slogan. Gebruik hiervoor de template.**
- **Zet een online petitie op via google forms. Je vindt info in het online mapje van de burgers.**

16 min

Nu er politiciers over de vloer komen, ben je getriggerd om toch eens te kijken bij welke partij jouw standpunten aansluiten. Doe de stemtest in de MNM-app, maar wees kritisch en vul de reflectie in. Je moet pas stemmen na het debat.

8 min

Bereid je aanwezigheid voor nav het kopstukkendebat.

Bedenk 5 kritische vragen die je vanuit het publiek kunt stellen aan de kopstukken. Je haalt inspiratie uit het actua-archief

10 min

Benodigdheden - Teo

Benodigdheden

- Verband
- Stoel en tafel
- Laptop
- Link naar het actua-archief en The Latest News
- Reflectievragen stemtest
- Template actieplan burgerinitiatief
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst

Reflectievragen stemtest - Teo

- Was dit moeilijk om in te vullen? Waarom wel/waarom niet?
- Ben je verschoten van het antwoord? Waarom wel/waarom niet?
- Ga je rekening houden met het antwoord als je gaat stemmen?

Contactlijst - Teo

Burgers: Lima

Pers: /

Politici: /

Burgerorganisaties: /

BURGER

BIOGRAFIE

- Lima
- 18 jaar
- Beste vriendin van Teo
- Hoofdleidster in de Chiro
- Lid van de leerlingenraad

Attribuut

De Chirofluit mag rond je nek.
Zo weet iedereen dat jij de hoofdleidster bent.
Een schriftje, je computer en stiften

Achtergrondinfo

Lima is een meisje van 18 jaar. Ze gaat net als haar beste vriend Teo naar de school Het Perspectief. Lima heeft een groot verantwoordelijkheidsgevoel. Ze is hoofdleidster in de Chiro en ze zit in de leerlingenraad.

Lima haar biologische ouders wonen in Ghana. Op haar 2 jaar werd ze geadopteerd door een Vlaams gezin. Ze vindt politiek interessant en hoopt later voor de Europese Unie te werken. Ze vindt het belangrijk om het verschil te maken voor kwetsbare groepen in onze samenleving.

Gisteren stond er weer een leuk feest op de planning van de chiro van Lima: Going Loco. Maar de avond eindigde in mineur. Haar beste vriend Teo kreeg ruzie met een groepje amokmakers en belandde in het ziekenhuis. Lima was er helemaal niet goed van. Ze besluit om Teo de volgende dag op te zoeken in het ziekenhuis. Ze wil er vooral zijn voor haar vriend, maar wil ook samen met hem kijken hoe ze ervoor kunnen zorgen dat dit niet meer gebeurt.

Situatie op dit moment:

- Je gaat naar het ziekenhuis op bezoek bij Teo.
- Je vraagt aan Teo om zijn verhaal te doen.
- Je besluit om samen met Teo een actieplan op poten te zetten. Dit kan zo niet verder.
- Je beslist om de hulp van Boris van de leerlingenraad in te schakelen.

Actiekaartjes - Lima

Je luistert naar het verhaal van Teo en besluit om contact op te nemen met Boris van de leerlingenraad.

Je vertelt het verhaal aan Boris en vraagt hem om naar het ziekenhuis te komen

6 min

Werk een actieplan uit met Teo en Boris om in te zetten op een veilige omgeving voor jongeren tijdens het uitgaan.

- Zet een burgerinitiatief op: jij gaat daarvoor in gesprek met Chiro Jeugd Vlaanderen
- Lanceer een online petitie tijdens de speeltijd

16 min

Je schrijft samen met Janne van Chirojeugd Vlaanderen een brief als introductie aan de petitie en legt deze voor bij de minister van Jeugd.

8 min

Bereid jullie aanwezigheid voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie met jullie burgerinitiatief worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Bedenk 5 kritische vragen die je vanuit het publiek kunt stellen aan de andere kopstukken. Maak daarvoor gebruik van het actua-archief

10 min

Benodigdheden - Lima

Benodigdheden

- Chirofluit/chirosjaaltje
- Tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Inspiratie om campagne te voeren
- Actua-archief

BURGER

Attribuut

BIOGRAFIE

- Boris
- 18 jaar
- Voorzitter van de leerlingenraad

Achtergrondinfo

Boris is 18 jaar en zit net als Lima en Teo op Het Perspectief. Lima kent hij vanuit de leerlingenraad. Teo heeft hij al eens gezien, maar zit niet bij hem in de klas. Boris woont in het centrum van Gent, samen met zijn alleenstaande mama en zijn broer.

Als voorzitter van de leerlingenraad vindt Boris het belangrijk om de stem van de leerling te laten horen op school. Hij vindt het niet erg om in gesprek te gaan met de directeur en om een aantal eisen op tafel te leggen. Alleen vindt Boris het wel belangrijk om daarbij heel goed voorbereid te zijn.

Situatie op dit moment:

- Je kreeg een berichtje op Whatsapp van een vriend. Een jongen van de school werd neergehaald op het laatste chirofeestje.
- Dit is niet de eerste keer dat het misloopt, ook op de laatste schoolfuif ging het grondig mis. Je bent al dat geweld beu en wil kijken om een sensibiliseringscampagne op poten te zetten.
- Je bedenkt de slogan **Protect the future**. en maakt een mindmap
- Als je de kans krijgt om bij Teo langs te gaan, dan doe je dat meteen. Samen zijn jullie sterker dan alleen

Actiekaartjes - Boris

Je hoorde het nieuws van Teo en beslist om een mindmap te maken rond een campagne die je uitwerkte "Protect the Future"

- Maak een mindmap
- Ga op bezoek bij Teo nadat je Lima hebt gehoord en leg je plan voor

10 min

Werk een actieplan uit met Teo en Lima om in te zetten op een veilige omgeving voor jongeren tijdens het uitgaan.

- Jij gaat in gesprek met De Vlaamse Jeugdraad.
- Lanceer een online petitie tijdens de speeltijd

10 min

Maak samen met de medewerkers van De Vlaamse Jeugdraad een affiche om jullie campagne te ondersteunen.

10 min

Bereid jullie aanwezigheid voor nav het kopstukendebat.

Als jullie met jullie burgerinitiatief worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier die voor jullie belangrijk zijn en lees je in. Jij zult het woord nemen. Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Boris

Benodigdheden

- Tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Inspiratie om campagne te voeren in het actua-archief

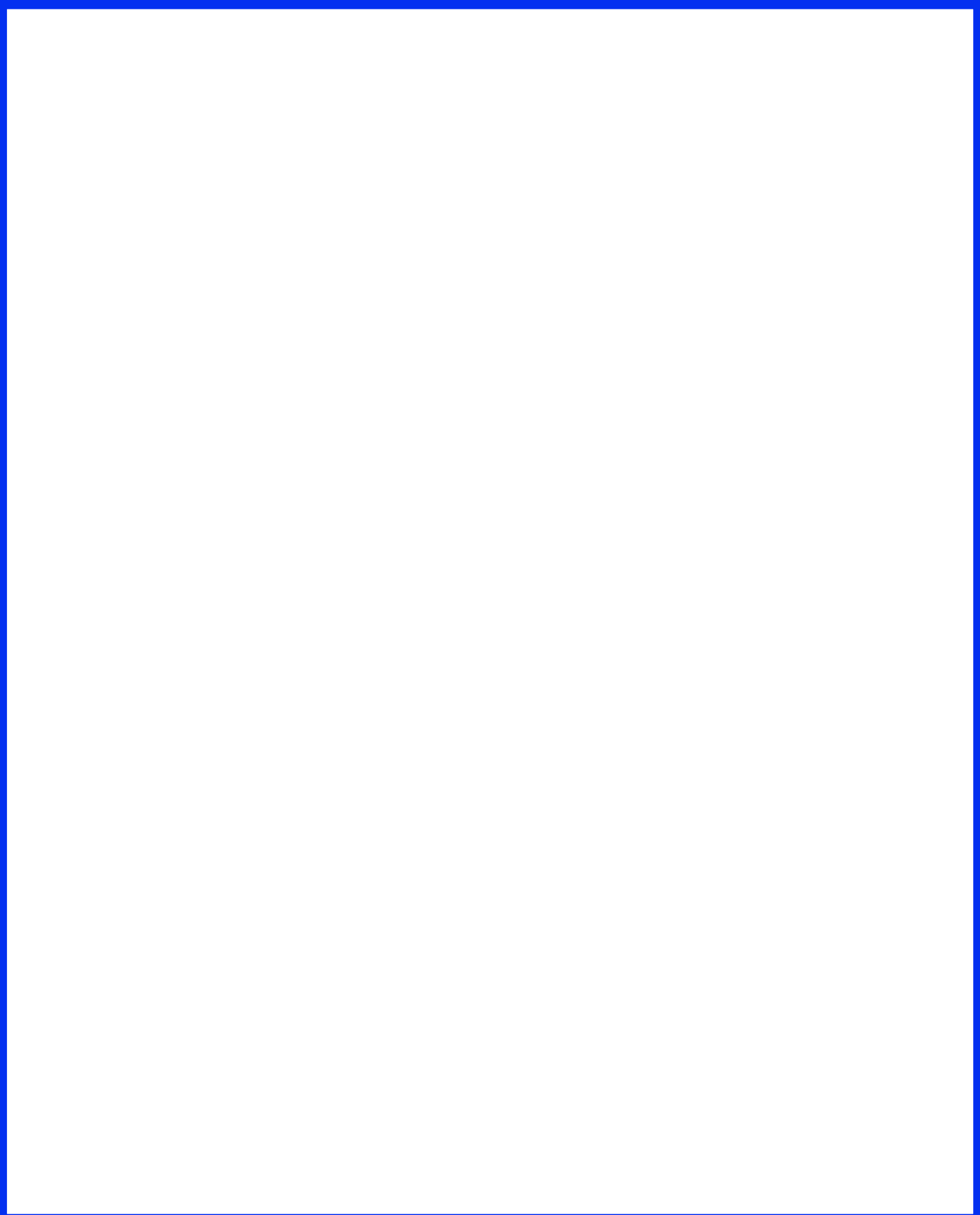

Template actieplan burgerinitiatief

- Verzin een naam voor jullie burgerinitiatief
- Wat is jullie slogan?
- Wat is jullie doelstelling?
- Hoe ga je je doelstelling bereiken?

Affiche

PERS

BIOGRAFIE

- Jef
- Eindredacteur The Latest News
- 32 jaar

Attribuut

Schriftje en een stylo
Mapje actuathema's
Mapje contactlijsten
Laptop

Achtergrondinfo

Jef is een ambitieuze eindredacteur van 32 jaar. Journalistiek is zijn grote passie. Sinds 2 jaar is hij eindredacteur van The Latest News. Zijn missie: zoveel mogelijk lezers en kijkers bereiken met echte verhalen. Hij legt de lat hoog voor zijn team, maar gaat ook graag zelf de baan op.

Jef woont samen met zijn vriend en hun pleegdochter in Drogen. Ze genieten ervan om naast de drukte in de natuur te vertoeven.

Er komen drukke maanden aan voor Jef. De verkiezingen komen er snel aan en The Latest News organiseert een groot kopstukkendebat op de vooravond van de verkiezingen. Het Vlaams Belang ligt voorop in de peilingen, maar er kan nog veel gebeuren.

Situatie op dit moment:

- Roep je redactieteam samen. Het is tijd om te beginnen aan de voorbereidingen van het debat. Jij bent de eindredacteur, jij verdeelt de taken en zal tijdens het debat de belangrijke rol van moderator opnemen.
=> Jullie kiezen ervoor om alvast de voorzitters van het Vlaams Belang, de CD&V en Vooruit uit te nodigen. Je stuurt hen een mailtje zodat ze de datum in hun agenda vrijhouden. De contactgegevens vind je in jullie mapje met contactlijsten.
=> Neemt een aantal actuathema's onder de loep en bereid alvast een 10-tal vragen voor die veel reactie zullen uitlokken tijdens het debat. Wees kritisch. (zie mapje actuathema's)
- Komt er een interessant actua-feit jullie richting uit? Dan gaan jullie hier uiteraard op in. Jullie zijn niet voor niks The Latest News. Let op dat moment op dat je steeds alle betrokken partijen gehoord hebt. Maak een mooi artikel met bijhorend video- en fotomateriaal en plaats het online, zo blijft iedereen op de hoogte van het laatste nieuws.

Actiekaartjes - Jef

Redactievergadering

Overleg wie wat doet voor het kopstukkendebat en maak een plan van aanpak op. De checklist kan daarbij handig zijn. Vraag bij de workshopbegeleider naar het concept van dit jaar.

5 min

Nodig de belangrijkste sprekers uit voor het kopstukkendebat. Je mag hen de uitnodiging via mail versturen. Het gaat over de voorzitter van Vlaams Belang, CD&V en Vooruit

Je geeft hen mee dat ze hun voorbereidingen naar jou moeten doorsturen.

5 min

Wanneer Ann Debru (burgemeester van Gent) contact met je opneemt naar aanleiding van een vechtpartij roep je meteen de redactie samen. Je beslist om jouw redacteurs op pad te sturen voor een interview ter plaatse.

- Spreek af met de burgemeester wanneer jullie naar het ziekenhuis gaan.
- Stuur Sofie en Rune op pad.

5 min

Jij wordt de moderator van het debat. Hoogtijd om je voor te bereiden.

- Lees je in in de actualiteitsthema's.
- Bedenk 10 vragen waarmee je de genodigden zeker uit hun kot zult lokken.
- Nodig nu ook 2 mensen van het middenveld en iemand van het recent opgestarte burgerinitiatief uit.
- Noteer wie aanwezig zal zijn en maak naamkaartjes.
- Ga even door de voorbereidingen.

25 min

Benodigdheden - Jef

Benodigdheden

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actualiteitsthema's
- Template voor debat
- Naamkaartjes
- Checklist debat

Contactlijst - The Latest News

Middenveld

Chirojeugd Vlaanderen

- Janne - Voorzitter Chirojeugd Vlaanderen
- Warre - persverantwoordelijke Chirojeugd Vlaanderen

De Vlaamse Jeugdraad

- Sami - Voorzitter Vlaamse Jeugdraad
- Amélie - Lid Vlaamse Jeugdraad

Politici

Vlaams Belang

- Jef Vanloo - Gemeenteraadslid Gent - Oppositie
- Jasper Behiels - Voorzitter Vlaams Belang
- Lore Vantomme - Persverantwoordelijke Vlaams Belang

CD&V

- Bas willemsen - Schepen van Jeugd Gent
- Sarah Vanbeneden - Vlaams Minister van Jeugd (partij: CD&V)
- Dries Dedonder - Kabinetsmedewerker + persverantwoordelijke

Vooruit

- Lisa Debosere - Voorzitter Vooruit
- Viktor Balloo - Jongerenvoorzitter Vooruit
- Ann Debru - Burgemeester van Gent (partij: Vooruit)

Checklist kopstukkendebat

To do

- Maak een uitnodigingsbrief. Het thema van het debat is jeugd en diversiteit. In de uitnodiging leg je uit wat het thema van de avond is en wat het concept is van het debat.
- Stuur een uitnodiging naar de voorzitters van CD&V, Vooruit en Vlaams Belang. Vraag hen om hun voorbereiding naar jou door te sturen.
- Nodig ook het middenveld uit en het recent opgestarte burgerinitiatief.
- Noteer 10 stellingen rond het thema diversiteit en veiligheid. Je vindt heel wat handig infomateriaal in het online actua-archief.
- Maak naamkaartjes voor de sprekers

Stellingenlijst debat

Stelling 1:

Stelling 2:

Stelling 3:

Stelling 4:

Stelling 5:

Stelling 6:

Stelling 7:

Stelling 8:

Stelling 9:

Stelling 10:

PERS

BIOGRAFIE

- Sofie
- Foto- en videograaf
The Latest News
- 21 jaar

Attribuut

Schriftje en een stylo
Camera/gsm-toestel
Laptop

Achtergrondinfo

Sofie is sinds kort gestart met haar eerste job als videograaf en fotograaf bij The Latest News. Ze vindt het belangrijk om dankzij beelden het echte verhaal te vertellen achter de actualiteit. Bovendien wil ze steeds alle kanten van het verhaal laten zien. Sofie komt goed overeen met de zus van Lima.

Ze woont sinds haar studies in een studio in Brussel en pendelt elke dag richting Gent naar de redactie van The Latest News. Dat vindt ze helemaal niet erg, want Gent is de stad waar ze opgroeide.

Situatie op dit moment:

- Je hebt je vaste plekje op de redactie. Jef is jouw eindredacteur en je komt super goed overeen met je collega Rune die het redactiewerk voor haar rekening neemt.
- Voor het kopstukdebat heb je best wel wat zenuwen, maar het is ook het uitgelezen moment om aan Jef te tonen wat je kan.

=> Bereid samen met je team het kopstukdebat voor. Zorg dat de vragen goed voorbereid zijn, kijk wie van de collega's moderator van het debat wordt, wie de foto's trekt en wie het verslag maakt.

=> Komt er een interessant actua-feit je richting uit? Dan ga je in gesprek met Jef om te kijken of jullie hierop ingaan. Jij gaat steeds samen met Rune op de baan om verslag op te maken, interviews af te nemen en foto's en beeldmateriaal te verzamelen. Samen kijken jullie ook hoe jullie alles snel online kunnen krijgen.

Actiekaartjes - Sofie

Redactievergadering

Overleg wie wat doet voor het kopstukkendebat en maak een plan van aanpak.

5 min

Zolang je niet op de baan moet, ondersteun je Jef bij de voorbereidingen van het debat.

Jij beheert ook de inkomende persberichten en selecteert daaruit wat belangrijk kan zijn voor het kopstukkendebat.

10 min

Als het verhaal van Teo jullie redactie binnenkomt, ga je samen met Rune meteen op de baan. Rune neemt het interview af, jij zorgt voor het video- en fotomateriaal.

- Je schrijft een kort artikel op de website en publiceert dit zo snel mogelijk online.

min 15

Je publiceert het persbericht van Chirojeugd Vlaanderen op jullie website. Heb je tijd over? Dan help je Jef met de voorbereidingen van het debat.

10 min

Benodigdheden - Sofie

Benodigdheden

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst The Latest News
- Smartphone als fototoestel
- Actua-archief

PERS

BIOGRAFIE

- Rune
- redacteur The Latest News
- 27 jaar

Attribuut

Schriftje en een stylo
Laptop

Achtergrondinfo

Als ervaren redacteur ben jij de persoon die de interviews afneemt bij The Latest News. Onder de vleugels van eindredacteur Jef luisteren jullie naar ieders verhaal. Je bent blij dat Sofie sinds kort het team heeft verhoogd. Je hoeft niet langer zelf de foto's en video's te nemen, Sofie staat klaar en gaat mee met jou op de baan. Sofie heeft nog veel bij te leren, maar jullie komen goed overeen. Je vindt het ook leuk om haar de kneepjes van het vak te leren. Voor jou staat of valt alles met objectiviteit en een goede voorbereiding.

Je werkt nu zo'n 6 jaar voor The Latest News. Voordien studeerde je communicatiewetenschappen. Je vriendengroep bestaat vooral uit vrienden uit je chirojaren. Voor deze job was je ook twee jaar aan de slag bij Chiro Jeugd Vlaanderen als communicatiemedewerker. Jij en je vriend wonen in een klein huisje vlakbij de Dampoort. Het is een leuke buurt vol diversiteit, maar er zijn ook vaak problemen. Er is veel armoede en er wordt vaak gesluikstort.

Situatie op dit moment:

- Je hebt je vaste plekje op de redactie. Jef is jouw eindredacteur en Sofie is jouw collega.
- Het is niet jouw eerste kopstukkendebat. Je gaat na de redactievergadering met Sophie aan de slag en zoekt in de actualiteitsthema's naar de juiste vragen.

=> Komt er een interessant actua-feit je richting uit? Dan ga je in gesprek met Jef om te kijken of jullie hierop ingaan. Jij gaat steeds samen met Sofie op de baan om verslag op te maken. Samen kijken jullie ook hoe jullie alles snel online kunnen krijgen. Meestal neem jij het interview af en zorgt Sofie voor het video- en fotomateriaal.

Actiekaartjes - Rune

Redactievergadering

Overleg wie wat doet voor het kopstukkendebat en maak een plan van aanpak.

5 min

Zolang je niet op de baan moet, ondersteun je Jef bij de voorbereidingen van het debat.

Jij beheert ook de inkomende persberichten en selecteert daaruit wat belangrijk kan zijn voor het kopstukkendebat.

10 min

Als het verhaal van Teo jullie redactie binnenkomt, ga je samen met Sofie meteen op de baan. Jij neemt het interview af, Sofie zorgt voor het video- en fotomateriaal.

- Je schrijft een kort artikel op de website en publiceert dit zo snel mogelijk online.

min 15

Je publiceert het persbericht van Chirojeugd Vlaanderen op jullie website. Heb je tijd over? Dan help je Jef met de voorbereidingen van het debat.

10 min

Benodigdheden - Rune

Benodigdheden

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst The Latest News
- Smartphone als fototoestel
- Actua-archief

MIDDENVELD

BIOGRAFIE

- Janne
- Voorzitter Chirojeugd Vlaanderen
- 42 jaar
- ww.chiro.be

Achtergrondinfo

Na een lange carrière als lid en als leidster in de chiro ging Janne aan de slag als beleidsmedewerker voor jeugd in Antwerpen. Na een mooie carrière maakte ze de sprong naar Chirojeugd Vlaanderen waar ze sinds 4 jaar de rol van voorzitter van de organisatie opneemt. Zo wil ze kinderen en jongeren de kans geven om op een veilige manier te spelen, te leren en te groeien. Jane heeft een dochter van 14 jaar en ze vindt het geweldig dat ook zij elke zondag klaarstaat in chiro-uniform.

Chirojeugd Vlaanderen kent meer dan 900 groepen en meer dan 100.000 leden. Het is de grootste jeugdbeweging in Vlaanderen en dat zorgt ervoor dat ze met de organisatie ook op beleidsniveau gehoord worden.

Wanneer de pers te woord gestaan moet worden, dan laat Janne dit graag over aan haar collega Warre. Maar wanneer ze in gesprek moet gaan met politici, dan pakt Janne uit met haar rol als voorzitter van de grootste jeugdbeweging van Vlaanderen.

Situatie op dit moment:

- Janne kreeg via een van haar chirogroepen te horen dat er op de laatste chirofuijf zich een gewelddadig incident heeft voorgedaan. Ook binnen de chirogroepen loopt het soms eens mis wanneer het over diversiteit gaat. Jongeren worden buitengesloten of gepest omwille van hun afkomst of geaardheid.
- Janne besluit om contact op te nemen met de hoofdleidster van de Chiro, Lima. Ze wil luisteren wat er gebeurd is en wil samen met Lima en haar collega Warre kijken of Chiro Jeugd Vlaanderen kan bijdragen aan een veiligere omgeving.

Het is het uitgelezen moment om jullie stem luid te laten horen en een petitie op te stellen. Daarna kunnen jullie bij de bevoegde minister aankloppen. Hoe meer handtekeningen jullie verzamelen hoe beter. Want zo kunnen jullie eisen dat er meer gedaan wordt om jongeren veilig te laten opgroeien zonder geweld of discriminatie. (ps: de speeltijd is het uitgelezen moment om handtekeningen te verzamelen)

Actiekaartjes - Janne

Overleg met Warre. Jullie werken samen rond het project van Safe Spaces.

Maak een campagneplan op aan de hand van de template.

10 min

Je neemt contact op met chiroleidster Lima en spreekt met haar af om samen rond de tafel te gaan zitten.

- Vanuit jouw expertise overtuig je Lima om een petitie op te stellen en daarbij een brief te typen zodat je de resultaten kunt voorleggen aan de Minister van Jeugd. Jullie stellen samen de brief op. Je koppelt ook meteen terug bij Warre die een persbericht kan schrijven. 10 min

Je schrijft samen met Lima een brief en neemt contact op met de minister van Jeugd om haar voor te bereiden op de aankomende petitie. Je laat haar weten dat jullie absoluut verandering willen zien.

8 min

Je wordt uitgenodigd voor het kopstukkendebat van The Latest News. Dat wil je goed voorbereiden. Aan de hand van het actua-archief noteer je 5 standpunten. Jij zult het woord nemen. Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

12 min

Benodigdheden - Janne

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief
- info-petitie
- Template brief aan minister van jeugd

Contactlijst - Janne

- Burgers: Lima
- Pers: Eindredacteur Jef
- Politici: Minister voor Jeugd Sarah Vanbeneden
- Burgerorganisaties: De Vlaamse Jeugdraad

Template brief minister

Beste Minister van Jeugd,

MIDDENVELD

BIOGRAFIE

- Warre
- Persverantwoordelijke Chirojeugd Vlaanderen
- 35 jaar

Achtergrondinfo

Warre is de rechterhand van Janne. Als persverantwoordelijke bij Chirojeugd Vlaanderen houdt hij de actualiteit goed in de gaten. Hij kijkt waar Chirojeugd Vlaanderen als organisatie haar stem moet laten horen. Hij is het eerste aanspreekpunt van de pers en neemt de interviews voor zich. Wanneer Chirojeugd Vlaanderen in gesprek moet gaan met het beleidsniveau (politici), dan laat hij deze taak over aan voorzitter Janne.

Warre kreeg als kind zelf te maken met pesterijen en is dus erg gevoelig aan situaties van onrechtvaardigheid. Hij is blij dat hij vanuit zijn job mee het verschil kan maken voor kinderen en jongeren.

Vanuit de organisatie worden persberichten opgesteld wanneer grote campagnes gelanceerd worden. Warre en Janne kijken samen welke boodschap ze willen uitbrengen, Warre schrijft de teksten. Deze worden dan online geplubliceerd en naar de pers verzonden. Soms wordt Chirojeugd Vlaanderen ook uitgenodigd voor debatten en overlegmomenten met de Overheid. Warre probeert dan samen met Janne om hun dossier goed voor te bereiden. Zo kunnen ze vaak het best hun standpunten doorduwen.

Recent ging Warre aan de slag met een campagne rond Safe Spaces. Veilige plekken waar je tijdens feestjes, kampen en activiteiten terecht kunt om even je verhaal te delen of aan de situatie te ontsnappen. Hij wil dit concept op de volgende vergadering met Janne concretiseren.

Situatie op dit moment:

- Je hebt je wekelijks overleg met Janne. Tijd om jullie prioriteiten voor de komende dagen te bepalen.
- Je wil ook meteen het concept rond Safe spaces voorleggen aan Janne.

Actiekaartjes - Warre

Overleg met Janne. Jullie werken samen rond het project van Safe Spaces.

- Maak een campagneplan op aan de hand van de template.

10 min

Wanneer Janne bij je terugkoppelt na het gesprek met Lima ga jij meteen aan de slag met het schrijven van een persbericht. Je koppelt daarbij de campagne van Safe Spaces aan de petitie en de gebeurtenissen met de jonge Teo. Je stuurt het uit naar The Latest News.

12 min

Je gaat mee met Janne naar de minister en neemt notities tijdens hun gesprek. Misschien komt dit wel van pas tijdens het kopstukkendebat.

8 min

Bereid samen met Janne jullie aanwezigheid voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Bedenk 5 kritische vragen die je vanuit het publiek kunt stellen aan de andere kopstukken.

10 min

Benodigdheden - Warre

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schrijftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archieef
- Template campagneplan en template persbericht

Contactlijst - Warre

- Burgers: Lima
- Pers: Eindredacteur Jef
- Politici: Minister voor Jeugd Sarah Vanbeneden
- Burgerorganisaties: De Vlaamse Jeugdraad

Template campagneplan

- Wat is de doelstelling van de campagne?
- Wie is jullie doelgroep?
- Wat is de naam van jullie campagne?
- Hoe ga je de campagne concretiseren?

Template persbericht

TITEL

locatie - datum - uur - auteur

Hier komt een eerste introductietekst.

Hier komt een tussentitel

Hier komt een alinea

Hier komt een tussentitel (indien van toepassing)

Hier komt een alinea (indien van toepassing)

MIDDENVELD

BIOGRAFIE

- Sami
- Voorzitter Vlaamse jeugdraad
- 23 jaar
- www.vlaamsejeugdraad.be

Achtergrondinfo

De Vlaamse Jeugdraad is de officiële adviesraad voor de Vlaamse Regering over alle domeinen die kinderen, jongeren en hun organisaties in Vlaanderen aanbelangen. De Vlaamse jeugdraad zorgt ervoor dat de stem van kinderen en jongeren tot bij beleidsmakers reikt en ze verdedigen de belangen van jeugdwerkorganisaties in Vlaanderen en Europa.

De Vlaamse jeugdraad schrijft officiële adviezen voor beleidsmakers. Ze gaan in gesprek met de minister van jeugd (Sarah Vanbeneden) over de belangrijkste thema's. De adviezen worden vervolgens vertaald in concrete acties zoals een persactie, een sociale media campagne, video's of ludieke straatacties. De jeugdraad gaat in debat op radio of televisie en Sami hoopt deel uit te maken van het laatste kopstukkendebat voor de verkiezingen van The Latest News.

Een thema waar jongeren vandaag van wakker liggen is diversiteit en veiligheid. Het ligt Sami nauw aan het hart en hij wil daarom klaar en duidelijk de stem laten horen van jongeren bij de ministers.

Situatie op dit moment:

- Ga samen met je collega Amélie in gesprek met jongeren en kijk hoe je het thema diversiteit op de politieke agenda kunt plaatsen. Misschien is het een goed idee om contact op te nemen met die jongere uit Gent bij wie het recent misliep op een fuif? Dit kan een mooi voorbeeld zijn om aan te geven dat er nog veel werk aan de winkel is. Je vindt meer informatie over deze situatie via The Latest News en de burgemeester van Gent.
- Organiseer een ludieke actie om de stem van jongeren te laten horen. Misschien zet je wel iets op touw samen met de jongeren?
- Contacteer ook The Latest News zodat jullie zeker gehoord worden op het laatste kopstukkendebat voor de verkiezingen want jullie kunnen de stem van jongeren luider laten klinken dan ooit.
- Mag je deelnemen aan het kopstukkendebat? Fijn! Zorg ervoor dat je goed voorbereid bent, want de vragen zullen niet mild zijn. Zet jouw standpunten en argumenten op papier.

Meer info:

www.vlaamsejeugdraad.be/nl/over-ons

Actiekaartjes - Sami

Breng jullie laatste aanbeveling rond grensoverschrijdend gedrag (zie standpunten) in beeld en maak een video gericht aan de minister voor jeugd. Stuur de video naar de minister en naar The Latest News.

10 min

Ga in gesprek met Boris die in de leerlingenraad zit en in contact staat met Teo. De jongen die slachtoffer werd van discriminatie en geweld op een fuif.

10 min

Maak samen met Boris een affiche om jullie campagne te ondersteunen. Misschien kunnen jullie dit wel subtiel het kopstukendebat binnensmokkelen.

10 min

Bereid jullie aanwezigheid voor nav het kopstukendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier die voor jullie belangrijk zijn en lees je in. Jij zult het woord nemen. Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Sami

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief

Contactlijst - Sami

- Burgers: Lima
- Pers: Eindredacteur Jef
- Politici: Minister voor Jeugd Sarah Vanbeneden
- Burgerorganisaties: De Vlaamse Jeugdraad

MIDDENVELD

Attribuut

BIOGRAFIE

- Amélie
- Lid Vlaamse jeugdraad
- 18 jaar
- www.vlaamsejeugdraad.be

Achtergrondinfo

Amélie werd vorig jaar verkozen als lid van de Vlaamse Jeugdraad. Ze was al een aantal jaren actief in de leerlingenraad van haar school en werd vrijwilliger van de Vlaamse Jeugdraad. Na 2 jaar stelde ze zich ook kandidaat om lid te worden van de Vlaamse Jeugdraad. En met succes! Sinds vorig jaar komen ze elke maand samen om over een aantal beleidsdossiers en campagnes te stemmen.

De Vlaamse Jeugdraad is de officiële adviesraad voor de Vlaamse Regering over alle domeinen die kinderen, jongeren en hun organisaties in Vlaanderen aanbelangen. De Vlaamse jeugdraad zorgt ervoor dat de stem van kinderen en jongeren tot bij beleidsmakers reikt en verdedigen de belangen van jeugdwerkorganisaties in Vlaanderen en Europa.

De Vlaamse jeugdraad schrijft officiële adviezen voor beleidsmakers. Ze gaan in gesprek met de minister van jeugd (Sarah Vanbeneden) over de belangrijkste thema's. De adviezen worden vervolgens vertaald in concrete acties zoals een persactie, sociale media campagnes, video's of ludieke straatacties. De jeugdraad gaat in debat op radio of televisie en jullie hopen om deel uit te maken van het laatste kopstukkendebat voor de verkiezingen van The Latest News.

Situatie op dit moment:

- Ga samen met je voorzitter Sami in gesprek met jongeren en kijk hoe jullie het thema diversiteit op de politieke agenda kunnen plaatsen. Misschien is het een goed idee om contact op te nemen met die jongere uit Gent bij wie het recent misliep op een fuif? Dit kan een mooi voorbeeld zijn om aan te geven dat er nog veel werk aan de winkel is. Je vindt meer informatie over deze situatie via The Latest News en de burgemeester van Gent. Maar misschien kun je ook eens luisteren bij de leerlingenraad van de school het Perspectief in Gent waar de jongen naar school gaat?
- Mag je deelnemen aan het kopstukkendebat? Fijn! Zorg ervoor dat je goed voorbereid bent, want de vragen zullen niet mild zijn. Zet jouw standpunten en argumenten op papier.

Meer info:

<https://vlaamsejeugdraad.be/nl/over-ons>

Actiekaartjes - Amélie

Breng jullie laatste aanbeveling rond grensoverschrijdend gedrag (zie standpunten) in beeld en maak een video gericht aan de minister voor jeugd. Stuur de video naar de minister en naar The Latest News.

10 min

Ga in gesprek met Boris die in de leerlingenraad zit en in contact staat met Teo. De jongen die slachtoffer werd van discriminatie en geweld op een fuif.

10 min

Maak samen met Boris een affiche om jullie campagne te ondersteunen. Misschien kunnen jullie dit wel subtiel het kopstukken debat binnensmokkelen.

10 min

Bereid jullie aanwezigheid voor nav het kopstukken debat.

Bedenk 5 kritische vragen die je vanuit het publiek kunt stellen.

10 min

Benodigdheden - Amélie

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief

Contactlijst - Amélie

- Burgers: Lima
- Pers: Eindredacteur Jef
- Politici: Minister voor Jeugd Sarah Vanbeneden
- Burgerorganisaties: De Vlaamse Jeugdraad

POLITICI

BIOGRAFIE

- Lisa Debosere
- Voorzitter Vooruit
- 31 jaar

Achtergrondinfo

Lisa is voorzitter van de politieke partij Vooruit. Als jonge dertiger is het thema jongeren een van de prioriteiten van de partij. Jongeren zijn volgens Vooruit de motor van onze vooruitgang, zij verdienen alle kansen. Want je kiest niet waar je wieg staat. En je studiekeuze mag nooit afhangen van de portefeuille van je ouders. Studeren moet gaan over talenten, niet over centen. Een sterke overheid moet élk kind alle kansen geven op een goed en gelukkig leven. Dat is volgens Vooruit basis van onze welvaartsstaat.

Lisa erkent het probleem van geweld tegen jongeren en de partij ziet daarbij twee belangrijke zaken die kunnen bijdragen aan een oplossing. Enerzijds moeten jongeren beter ondersteund worden zodat ze alle kansen krijgen om te groeien en zich te ontwikkelen, anderzijds moeten er strenge straffen volgen wanneer het misloopt.

Om dit standpunt duidelijk te maken en jongeren te overtuigen om te stemmen op Vooruit, beslis je om naar aanleiding van het kopstukken debat een video te maken waarin je jouw standpunt uitlegt.

Situatie op dit moment:

Ter voorbereiding van het kopstukken debat wil je een video maken om jouw boodschap duidelijk te maken. Je gaat daarvoor in overleg met je partijgenoten en zoekt inspiratie via onderstaande artikels. (zie actua-archief) nieuws.vooruit.org/conner_rousseau_e_n_oplossing_voor_jongerengeweld_bestaat_niet_maar_misschien_wel_twee

En [/www.vooruit.org/jongeren](https://www.vooruit.org/jongeren)

=> je vraagt hulp van de jongerenvoorzitter Viktor Balloo. Want de jongsocialisten staan in nauw contact met jongeren. Want je hoorde net dat daar het een en ander is misgelopen op een lokale fuif

=> je bereid samen met Viktor het kopstukken debat voor aan de hand van de actua artikels.

Actiekaartjes - Lisa

Diversiteit en veiligheid is een Hot Topic. Bedenk samen met Viktor een campagnevideo die jullie kunnen versturen naar The Latest News en die jullie standpunten verdedigt. Gebruik hiervoor de template campagnevideo.

10 min

Ga aan de slag met de video. Is jullie video klaar? Verstuur hem dan naar The Latest News. Met een beetje geluk halen jullie de pers.

10 min

Schrijf vanuit Vooruit een reactie op de gebeurtenissen op de laatste chirofuif. Wat is jullie standpunt? Luister ook zeker naar de ervaring van Ann Debru. Stuur jullie reactie door naar de redactie van The Latest News.

10 min

Bereid jullie aanwezigheid voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier die voor jullie belangrijk zijn en lees je in. Jij zult het woord nemen.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Lisa

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief
- Smartphone voor video
- Template campagnevideo

Template campagnevideo

- Welke standpunten wil je naar voren brengen in de video?
- Wie is jullie doelgroep?
- Wie komt aan het woord?
- Hoe ga je de video concretiseren?

Contactlijst - VOORUIT

Pers

- Jef - eindredacteur
- Sofie - Foto/video
- Rune - redacteur

Middenveld

Chirojeugd Vlaanderen

- Janne - Voorzitter Chirojeugd Vlaanderen
- Warre - persverantwoordelijke Chirojeugd Vlaanderen

De Vlaamse Jeugdraad

- Sami - Voorzitter Vlaamse Jeugdraad

Politici

Vlaams Belang

- Jef Vanloo - Gemeenteraadslid Gent - Oppositie
- Jasper Behiels - Voorzitter Vlaams Belang
- Lore Vantomme - Persverantwoordelijke Vlaams Belang

CD&V

- Bas willemsen - Schepen van Jeugd Gent
- Sarah Vanbeneden - Vlaams Minister van Jeugd (partij: CD&V)
- Dries Dedonder - Kabinetsmedewerker + persverantwoordelijke

Vooruit

- Lisa Debosere - Voorzitter Vooruit
- Viktor Balloo - Jongerenvoorzitter Vooruit
- Ann Debru - Burgemeester van Gent (partij: Vooruit)

POLITICI

BIOGRAFIE

- Viktor Balloo
- Jongeren voorzitter
Vooruit (Jongsocialisten)
- 24 jaar

Achtergrondinfo

Viktor is voorzitter van de Jongsocialisten (de zusterorganisatie van politieke partij Vooruit). Jongsocialisten streeft naar een sociaal rechtvaardige, democratische en solidaire samenleving. In die samenleving krijgt iedereen gelijke kansen en kan iedereen die kansen ook waarmaken. De organisatie wilt hierbij jongeren betrekken, een stem geven en engageren voor deelname aan politiek in brede zin.

Viktor gaat volop voor deze missie. Hij staat in nauw contact met zowel jongeren als met de voorzitter van Vooruit zelf (Lisa Deboosere). Zo hopen de jongsocialisten om de stem van jongeren ook op het lokaal en Vlaams niveau te laten horen.

De jongsocialisten vinden dat discriminatie en haat, streng moeten worden aangepakt. Naast strenge bestraffing is het voor hen ook belangrijk dat er volop geïnformeerd en gesensibiliseerd wordt en daarbij willen ze vooral jongeren zelf aan het woord laten.

Situatie op dit moment:

Ter voorbereiding van het kopstukdebat ga je rond de tafel zitten met de Voorzitter van Vooruit Lisa Deboosere. Jullie kijken samen welke argumenten jullie op tafel leggen en wie jullie daarvoor willen horen.

Je gaat daarvoor ook in gesprek met een aantal belangrijke spelers

- De Vlaamse jeugdraad
- Je maakt samen met Lisa een video waarin je de boodschap van de partij duidelijk maakt.
- Ann Debru sluit bij jullie aan in de voorbereiding van het debat.

Actiekaartjes - Viktor

Diversiteit en veiligheid is een Hot Topic. Bedenk samen met Lisa een campagnevideo die jullie kunnen versturen naar The Latest News en die jullie standpunten verdedigt. Gebruik hiervoor de template campagnevideo.

10 min

Ga aan de slag met de video. Is jullie video klaar? Verstuur hem dan naar The Latest News. Met een beetje geluk halen jullie de pers.

10 min

Schrijf vanuit Vooruit een reactie op de gebeurtenissen op de laatste chirofuif. Wat is jullie standpunt? Luister ook zeker naar de ervaring van Ann Debru. Stuur jullie reactie door naar de redactie van The Latest News.

10 min

Bereid jullie aanwezigheid voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kristische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Viktor

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief
- Smartphone voor video
- Template campagnevideo (zie Lisa)

POLITICI

BIOGRAFIE

- Ann debru
- Burgemeester Gent
- 43 jaar
- Vooruit

Achtergrondinfo

Ann is al 3 jaar burgemeester van Gent. Ze doet de job met hart en ziel en is blij dat ze vanuit de politiek het verschil kan maken voor Gentenaren. De verkiezingen komen eraan. Een spannende tijd waar ze vooral wil uitpakken met haar beleid en geen fouten wil maken. Als burgemeester staat ze ook aan het hoofd van de politie en brandweer van haar stad.

Dit weekend was het druk. Enerzijds was het de officiële opening van de nieuwe sporthal. Anderszijds waren er weer heel wat problemen op de laatste Chirofuij. De ambulance moest ter plaatse komen nadat een jongen aangevallen werd omdat hij (van horen zeggen) stond te kussen met een andere jongen.

Als lid van Vooruit vindt Ann het ontzettend belangrijk dat iedereen zichzelf kan zijn en deze actualiteit kan ze missen als kiespijn. Ze besluit om enerzijds de jongen te gaan bezoeken. Het is het uitgelezen moment om zich te profileren voor de verkiezingen. Met een telefoontje naar The Latest News, haalt ze zeker de pers. Misschien willen ze wel meekomen naar het ziekenhuis zodat ze een foto kunnen nemen en een interview kunnen afnemen. Het is de perfecte gelegenheid om haar standpunt te verkondigen aan het brede publiek.

Situatie op dit moment:

- Je beslist om de jongen te bezoeken in het ziekenhuis en de pers hierbij te betrekken. Je neemt contact op met de hoofdredacteur van The Latest News.
- Je mobiliseert de schepen van jeugd Bas om een actieplan op poten te zetten. Dit gedrag past niet bij de warme stad Gent en het wordt tijd dat er iets verandert. Je kijkt samen met Bas hoe je dit kunt voorbereiden voor de gemeenteraad

Actiekaartjes - Ann

Contacteer de schepen van Jeugd Bas en bekijk hoe jullie in jullie stad beter kunnen inzetten op veiligheid op fuifen. Bedenk een actieplan om het in de toekomst beter te doen. Gebruik hiervoor de template actieplan.

10 min

Contacteer the Latest News en laat hen weten dat je bij Teo op bezoek gaat in het ziekenhuis en dat je open staat voor een interview. Ga meteen bij Teo langs en luister naar zijn verhaal. Je wilt tonen hoe betrokken je bent als burgemeester.

10 min

Leg een interview af en laat je van je beste kant zien.

10 min

Bereid de aanwezigheid van Vooruit nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kristische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Ann

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief

Template actieplan Gent

- Wat is jullie doelstelling?
- Wie is jullie doelgroep?
- Hoe ga je je doelstelling bereiken? Noteer een concreet actieplan.

POLITICI

BIOGRAFIE

- Bas Willemsen
- Schepen van jeugd - Gent
- 28 jaar
- CD&V

Achtergrondinfo

Bas is schepen van jeugd in Gent. De stad is dit jaar jongerenhoofdstad én het is een verkiezingsjaar. Een hele drukke periode dus voor de jonge schepen. Een van de prioriteiten van Gent als jongerenhoofdstad is het centraal plaatsen van jongeren en hen de kans geven om hun stem te laten horen.

Gent is van iedereen, autochtoon of allochtoon, skater of kunstenaar, personen met bijzondere talenten en bijzondere personen met een beperking, queer of straight iedereen verdient volgens Bas een plek in deze bruisende stad.

En er is nog werk aan de winkel, want vorig weekend liep het helemaal mis toen een jongen op een fuif in elkaar werd geslagen omdat hij kuste met een andere jongen. Onvoorstelbaar en hoogtijd om dit soort zaken voorgoed de wereld uit te sturen.

Je staat in nauw contact met de minister van Jeugd, jullie voetballen samen.

Situatie op dit moment:

- Je gaat in overleg met je burgemeester Ann en kijkt of er bepaalde zaken aangepast kunnen worden.
- Voor jou is het vooral belangrijk dat jongeren zelf hun stem kunnen laten horen.
- Enerzijds ga je aan de slag met de betrokken jongeren voor het opstellen van een actieplan. Anderzijds vind je het ook belangrijk dat jongeren aan het woord worden gelaten tijdens het volgende kopstukkendebat voor de verkiezingen dat georganiseerd wordt door The Latest news

Actiekaartjes - Bas

Kijk samen met de burgemeester van Gent hoe jullie in jullie stad beter kunnen inzetten op veiligheid op fuifen. Bedenk een actieplan om het in de toekomst beter te doen. Gebruik hiervoor de template actieplan (zie burgemeester Ann)

10 min

Zit samen met de minister voor jeugd van CD&V en kijk hoe jullie ook de stem van jongeren kunnen vertegenwoordigen op het kopstukken debat. Neem daarvoor contact op met de Vlaamse Jeugdraad en The Latest News en vraag hen om aanwezig te zijn.

10 min

Ga verder met de campagne die je met Ann uitdacht en maak een affiche die je in de stad kan verspreiden.

10 min

Bereid de aanwezigheid van CD&V voor nav het kopstukken debat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kritische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Bas

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief
- Template affiche

Affiche

Contactlijst - CD&V

Pers

- Jef - eindredacteur
- Sofie - Foto/video
- Rune - redacteur

Middenveld

Chirojeugd Vlaanderen

- Janne - Voorzitter Chirojeugd Vlaanderen
- Warre - persverantwoordelijke Chirojeugd Vlaanderen

De Vlaamse Jeugdraad

- Sami - Voorzitter Vlaamse Jeugdraad

Politici

Vlaams Belang

- Jef Vanloo - Gemeenteraadslid Gent - Oppositie
- Jasper Behiels - Voorzitter Vlaams Belang
- Lore Vantomme - Persverantwoordelijke Vlaams Belang

CD&V

- Bas Willemsen - Schepen van Jeugd Gent
- Sarah Vanbeneden - Vlaams Minister van Jeugd (partij: CD&V)
- Dries Dedonder - Kabinetsmedewerker + persverantwoordelijke

Vooruit

- Lisa Debosere - Voorzitter Vooruit
- Viktor Balloo - Jongerenvoorzitter Vooruit
- Ann Debru - Burgemeester van Gent (partij: Vooruit)

POLITICI

BIOGRAFIE

- Sarah Vanbeneden
- Vlaamse minister van jeugd
- 36 jaar
- CD&V

Achtergrondinfo

Als Vlaams minister van jeugd wil Sarah de stem van jongeren en kinderen laten horen. Ook van de meest kwetsbare jongeren, want deze vallen vaak uit de boot. Ook het jeugdwerk versterken is een van de hoofddoelen van het beleid van minister Sarah Vanbeneden. Ze gaat daarvoor regelmatig in gesprek met jongeren zelf, maar ook met organisaties zoals de Vlaamse Jeugdraad of organisaties van jeugdverenigingen zoals Chirojeugd Vlaanderen.

Sarah gaat voor de voorbereiding van het kopstukkendebat aan de slag met de resultaten van de laatste JOB-monitor en betreft daarbij haar collega Dries die deel uitmaakt van haar kabinet. Ze wil goed voorbereid zijn en aan de hand van gerichte voorbeelden in debat treden.

Situatie op dit moment:

- Je analyseert de resultaten van de JOB-monitor en focust daarbij op diversiteit en veiligheid.
- Je gaat op zoek naar gerichte standpunten en argumenten om van het kopstukkendebat een succes te maken. Dit is jouw kans om stemmen te winnen voor de verkiezingen.
- Samen met je collega Dries werk je een dossier uit rond veiligheid bij het uitgaan. Je vindt het belangrijk om daarbij de Jongerenadviesraad te consulteren. Je leest grondig hun beleidsadviezen en bezorgt hen een antwoord.

Actiekaartjes - Sarah

Analyseer de gegevens van de JOB-monitor en de toeristenbevraging en noteer welke aspecten voor jullie interessant kunnen zijn voor het kopstukendebat rond diversiteit en veiligheid.

10 min

Luister naar het verhaal van de schepen van Gent voor jeugd (Bas) en kijk hoe jullie ook de stem van jongeren kunnen vertegenwoordigen op het kopstukendebat. Neem daarvoor contact op met de Vlaamse Jeugdraad en The Latest News en vraag hen om aanwezig te zijn.

10 min

Luister naar Chirojeugd Vlaanderen en bekijk de video van de Vlaamse Jeugdraad. Bezorg hen een antwoord vanuit het beleidsniveau => voeg het toe in hun mapje in het actua-archief.

10 min

Bereid de aanwezigheid van CD&V voor nav het kopstukendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kritische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek. Jij neemt het woord.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Sarah

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schrijftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief => advies Vlaamse jeugdraad, toeristenbevraging

POLITICI

BIOGRAFIE

- Jef Vanloo
- Gemeenteraadslid Gent
  - Oppositie
- 48 jaar
- Vlaams Belang

Achtergrondinfo

Jef Vanloo zetelt in de gemeenteraad en maakt al jarenlang deel uit van de oppositie. Hij legt het vuur aan de schenen van de coalitie en durft hen heel direct aanspreken op hun beleid. Hij is ontzettend blij met het verkiezingsjaar en hoopt binnenkort zelf de burgemeesterstitel op zijn naam te zetten. Vlaams Belang scoort goed in de peilingen en hij is hoopvol dat een nieuw bestuur nu echt het verschil kan maken voor de stad.

Veiligheid is voor Jef het basiswoord in een samenleving. Veel politie op straat, strenge regels en weinig mogelijkheden om buiten de lijnen te kleuren. Hij wil terug naar de Vlaamse waarden en tradities. Hij is van mening dat het voor sommige jongeren alle remmen los is en het wordt tijd dat ze op hun verantwoordelijkheid aangesproken worden.

Situatie op dit moment:

- Je krijgt te horen dat het weer misliep op een fuif, maar dat de politie niet gemobiliseerd werd.
- Je besluit om vanuit je eigen standpunten een vraag voor te bereiden voor de gemeenteraad. Je maakt een dossier op en neemt contact op met de voorzitter van Vlaams Belang om jou voorstel te bespreken.

Actiekaartjes - Jef

Bekijk de video rond de gemeenteraad en bereid een kritisch vraag voor die je wil voorleggen op de gemeenteraad. Jouw focus? Waarom slaagt de burgemeester er niet in om de politie te mobiliseren zodat jongeren veilig kunnen feesten?

10 min

Ga in gesprek met de voorzitter van Vlaams Belang. Leg de situatie in Gent uit en bedenk samen een harde actie waardoor jullie jullie stem over dit thema kunnen laten horen.

10 min

Maak samen met de voorzitter van Vlaams Belang een affiche voor de aankomende verkiezingen.

10 min

Bereid de aanwezigheid van Vlaams Belang voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kritische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News. 10 min

Benodigdheden - Jef

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief => video gemeenteraad
- Template vraag gemeenteraad
- Template actie (zie voorzitter Vlaams Belang)
- Template affiche (zie voorzitter Vlaams Belang)

Template vraag gemeenteraad Gent

Voorwaarden waaraan de vraag moet voldoen:

- duidelijk vermelden aan wie;
- duidelijk en zo bondig mogelijk geformuleerd;
- betrekking hebben op agendapunten van de raadszitting;
- geen persoonlijke aanvallen of beledigingen;
- geen persoonsgebonden materie;
- concreet verzoek, geen loutere mening.

Deze vraag wil ik stellen:**Deze argumenten wil ik meegeven:**

Contactlijst - Vlaams Belang

Pers

- Jef - eindredacteur
- Sofie - Foto/video
- Rune - redacteur

Middenveld

Chirojeugd Vlaanderen

- Janne - Voorzitter Chirojeugd Vlaanderen
- Warre - persverantwoordelijke Chirojeugd Vlaanderen

De Vlaamse Jeugdraad

- Sami - Voorzitter Vlaamse Jeugdraad

Politici

Vlaams Belang

- Jef Vanloo - Gemeenteraadslid Gent - Oppositie
- Jasper Behiels - Voorzitter Vlaams Belang
- Lore Vantomme - Persverantwoordelijke Vlaams Belang

CD&V

- Bas Willemsen - Schepen van Jeugd Gent
- Sarah Vanbeneden - Vlaams Minister van Jeugd (partij: CD&V)
- Dries Dedonder - Kabinetsmedewerker + persverantwoordelijke

Vooruit

- Lisa Debosere - Voorzitter Vooruit
- Viktor Balloo - Jongerenvoorzitter Vooruit
- Ann Debru - Burgemeester van Gent (partij: Vooruit)

POLITICI

BIOGRAFIE

- Jasper Behiels
- Voorzitter Vlaams Belang
- 37 jaar

Achtergrondinfo

Jasper Behiels is de Voorzitter van Vlaams Belang. Een Partij die al jaren in de oppositie zit, maar die in de peilingen grote koploper zijn voor de aankomende verkiezingen.

Japser staat achter de waarden van zijn partij. Hij streeft naar Vlaamse Onafhankelijkheid zonder inmenging van het Federaal of Europese niveau. Volgens de partij ondergraaft de massa-migratie de huidige sociale zekerheid waardoor de "echte Vlaming" in de problemen komt.

Veiligheid is ook een van de kernbegrippen volgens Japser. Op elk misdrijf moet een strenge straf volgen. Veiligheid is volgens de partij de eerste kerntaak van de overheid. Jongeren die een misdrijf plegen moeten volgens de partij voor de gewone strafrechtbank komen net zoals een volwassene. De jeugdrechtbank wordt afgeschaft.

Situatie op dit moment:

- Je krijgt te horen dat het weer misliep op een fuif, maar dat de politie niet gemobiliseerd werd.
- Je besluit om samen met je persverantwoordelijke Lore een vlammend opiniestuk te schrijven en een video te maken dat jullie standpunten verdedigt. Dat lijkt je de ideale weg om ook nog eens de pers te halen voor aanvang van het laatste kopstukkendebat voor de verkiezingen. Tijd om het thema veiligheid echt uit te spelen.

Actiekaartjes - Jasper

Jij bereikt lotgenoten graag rechtstreeks. Lees je in in de standpunten van het actua-archief en maak een Tik-Tok-video die jouw standpunten verdedigt.

10 min

Ga in gesprek met Jef die in de oppositie van Gent zit voor Vlaams Belang. Luister naar de situatie in Gent en bedenk samen een harde actie waardoor jullie jullie stem over dit thema kunnen laten horen.

10 min

Maak samen met de Jef van Vlaams Belang een affiche voor de aankomende verkiezingen.

10 min

Bereid de aanwezigheid van Vlaams Belang voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kristische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek. Jij neemt het woord.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News. 10 min

Benodigdheden - Jasper

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief
- Smart Phone
- Template actie
- Template affiche

Template harde actie VB

- Wat is jullie doelstelling?

- Wat is jullie slogan?

- Hoe ga je je doelstelling bereiken?

Template affiche

POLITICI

BIOGRAFIE

- Dries Dedonder
- Voorzitter
- 43 jaar
- PVDA

Achtergrondinfo

Dries Dedonder is de trotse voorzitter van de PVDA. Een Partij die al jaren in de oppositie zit, maar die in de peilingen goede cijfers haalt voor de aankomende verkiezingen. Dries hoopt samen met zijn partijgenoten dat 2024 het jaar wordt waar ze eindelijk mee het beleid kunnen bepalen en kunnen inzetten op een rechtvaardige maatschappij. .

De PVDA komt op voor wat écht telt: rechtvaardige belastingen, meer koopkracht, een sociaal klimaatbeleid. Dries wil het geld halen waar het zit (bij de rijken i.p.v. de hardwerkende bevolking) en dit investeren in de samenleving. De Partij vindt ook dat jongeren het verdienen om ernstig genomen te worden, er moet naar hen geluisterd worden.

Dries staat graag in de spotlights en verdedigt dan vurig zijn kernwaarden: gelijkheid, respect en solidariteit. Niemand mag slachtoffer worden van discriminatie of geweld.

Situatie op dit moment:

- Samen met je persmedewerker werken jullie zich in in het thema diversiteit en veiligheid, want jullie mogen ervan uitgaan dat jullie een plaatsje krijgen tijdens het kopstukkendebat.
- Je schrijft een opiniestuk gericht aan de regerende partijen en stuurt dit naar The Latest News.
- Je bereidt het kopstukkendebat voor en hoopt zo ook de laatste kiezers te overtuigen van jullie sociale standpunten.

Actiekaartjes - Dries

Lees je samen met je voorzitter in via het actua-archief en bereid een aantal standpunten voor die je wil gebruiken in een opiniestuk.

10 min

Schrijf een opiniestuk waarbij de nadruk ligt op het belang van gelijkheid, respect en solidariteit. Stuur je stuk door naar The Latest News zodat ze het kunnen publiceren.

10 min

Bedenk samen met je voorzitter een solidaire actie om jullie standpunten duidelijk te maken. Jullie kunnen rekenen op een trouwe achterban.

10 min

Bereid de aanwezigheid van PVDA voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kritische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek. Jij neemt het woord.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Dries

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief
- Smartphone
- Voorbeelden opiniestuk zie actua-archief
- Template solidariteitsactie

Template solidariteitsactie

- Wat is jullie doelstelling?

- Wat is jullie slogan?

- Hoe ga je je doelstelling bereiken?

Contactlijst - PVDA

Pers

- Jef - eindredacteur
- Sofie - Foto/video
- Rune - redacteur

Middenveld

Chirojeugd Vlaanderen

- Janne - Voorzitter Chirojeugd Vlaanderen
- Warre - persverantwoordelijke Chirojeugd Vlaanderen

De Vlaamse Jeugdraad

- Sami - Voorzitter Vlaamse Jeugdraad

Politici

Vlaams Belang

- Jef Vanloo - Gemeenteraadslid Gent - Oppositie
- Jasper Behiels - Voorzitter Vlaams Belang
- Lore Vantomme - Persverantwoordelijke Vlaams Belang

CD&V

- Bas Willemsen - Schepen van Jeugd Gent
- Sarah Vanbeneden - Vlaams Minister van Jeugd (partij: CD&V)
- Dries Dedonder - Kabinetsmedewerker + persverantwoordelijke

Vooruit

- Lisa Debosere - Voorzitter Vooruit
- Viktor Balloo - Jongerenvoorzitter Vooruit
- Ann Debru - Burgemeester van Gent (partij: Vooruit)

POLITICI

BIOGRAFIE

- Lore Vantomme
- Persverantwoordelijke
PVDA
- 29 jaar

Achtergrondinfo

Lore Vantomme is persverantwoordelijke bij PVDA. Een Partij die al jaren in de oppositie zit, maar die in de peilingen goede cijfers haalt voor de aankomende verkiezingen. Lore hoopt samen met haar partijgenoten dat 2024 het jaar wordt waarop ze eindelijk mee het beleid kunnen bepalen en kunnen inzetten op een rechtvaardige maatschappij. .

De PVDA komt op voor wat écht telt: rechtvaardige belastingen, meer koopkracht, een sociaal klimaatbeleid. Volgens de partij durven ze geld halen waar het zit en investeren in de samenleving. De Partij vindt ook dat jongeren het verdienen om ernstig genomen te worden, er moet naar hen geluisterd worden.

Lore staat volledig achter de kernwaarden van de partij: gelijkheid, respect en solidariteit. Daarom mag niemand slachtoffer worden van discriminatie of geweld.

Situatie op dit moment:

- Samen met je voorzitter werken jullie zich in in het thema diversiteit en veiligheid, want jullie mogen ervan uitgaan dat jullie een plaatsje krijgen tijdens het kopstukkendebat.
- Je schrijft een opiniestuk gericht aan de regerende partijen en stuurt dit naar The Latest News.
- Je bereidt het kopstukkendebat voor en hoopt zo ook de laatste kiezers te overtuigen van jullie sociale standpunten.

Actiekaartjes - Lore

Lees je samen met je voorzitter in via het actua-archief en bereid een aantal standpunten voor die je wil gebruiken in een opiniestuk.

10 min

Schrijf een opiniestuk waarbij de nadruk ligt op het belang van gelijkheid, respect en solidariteit. Stuur je stuk door naar The Latest News zodat ze het kunnen publiceren.

10 min

Bedenk samen met je voorzitter een solidaire actie om jullie standpunten duidelijk te maken. Jullie kunnen rekenen op een trouwe achterban.

10 min

Bereid de aanwezigheid van PVDA voor nav het kopstukkendebat.

Als jullie worden uitgenodigd wil je goed voorbereid zijn. Zet 5 standpunten op papier en 5 kritische vragen die je kunt stellen vanuit het publiek. Jij neemt het woord.

Bezorg jullie voorbereiding aan Jef van The Latest News.

10 min

Benodigdheden - Lore

- Stoel en tafel
- Laptop
- Schriftje en stylo's
- Contactlijst
- Actua-archief
- Smartphone
- Voorbeelden opiniestuk zie actua-archief
- Template solidariteitsactie zie voorzitter

BURGERS

Middenveld

PERS

POLITICI

CD&V

POLITICI Vooruit

POLITICI

Vlaams

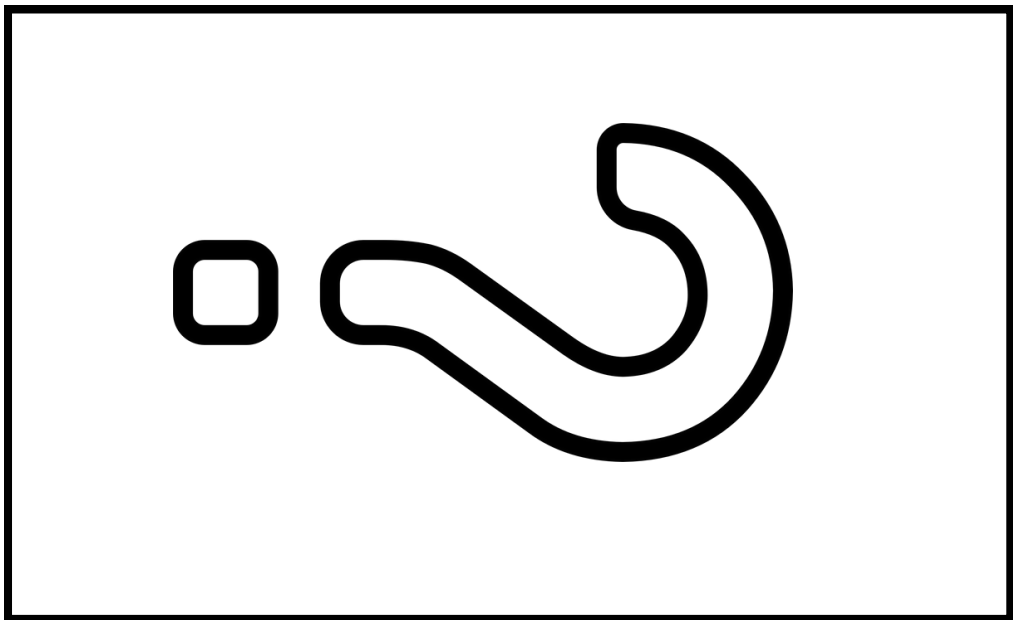
Belang

POLITICI PVDA

**Helemaal
eens**

**Helemaal
oneens**

Reflectie na het debat

- Kan je 3 actoren opsommen die een impact kunnen hebben op de politieke besluitvorming?
- Op welke manier kan jij jouw stem in de democratie laten horen?
- Welke rol had je graag opgepakt, waarom?
- Hoe belangrijk vind je het dat jouw mening gehoord wordt? Geef een score van (helemaal niet belangrijk) 1 - 10 (heel belangrijk). Waarom geef je deze score?

Politiek partij 1

Politiek partij 2

Pers

Politiek partij 3

Politiek partij 4

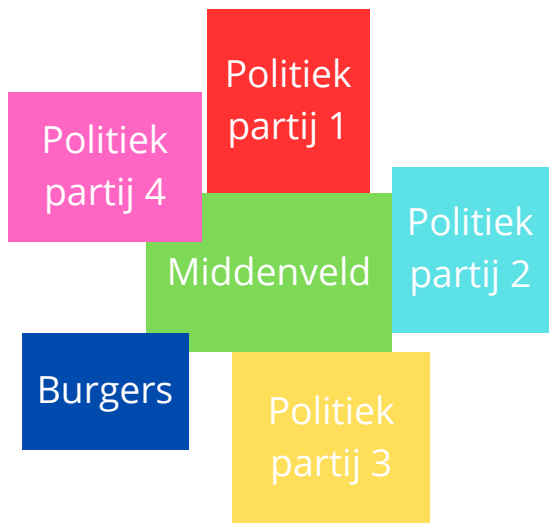
Middenveld

Middenveld

Burgers

helemaal
eens

helemaal
oneens

Moderator

